

tovo zaveda vsak, količnik pošten slovenski volilec, kaj mu bo storiti na dan volitve dne 18. marca t. l.

Evropsko in ameriško poljedelstvo.

Zagrebski «Jutarnji list», ki prinaša dobre gospodarske članke, je zadel tudi pravo označilo razmerja, oziroma tekme med evropskim in ameriškim kmetijstvom.

Da je vojna končala z zmago dolarja, to je danes gotova stvar. Manj znano je pa neko drugo dejstvo. Amerikanska zmaga ni namreč omejena samo na uničevanje evropske trgovske tekme, temveč tudi ameriško kmetijstvo se je po vojni dvignilo tako visoko, da je danes ameriški farmer gospodar sveta. Farmerji so naseljenci, ki so dobili v Ameriki pusto zemljo v obdelovanje in farme so naselbine, ki so to zemljo opolodile, obdelale ter predstavljajo danes po naših pojmihi in primerih razsežna veleposestva. Evropski kmet vedno težje tekmuje z ameriškim farmerjem. Že ob preobratu je Amerika z velikim številom svojega izvoza nadkriljevala Evropo in te številke o vplivu ameriških farm na svetovni trg postajajo vedno večje. Na videz stoji evropski kmet po vojni še precej dobro, pa to je samo na videz, ker so ameriške poljedelske pridobitve vedno večje, kot pa evropske.

Pred vojno so bile najvažnejše žitnice Evrope Rusija, Rumunija in Bolgarija. Te države so oddajale dve petini vsega žita, ki se je prodajalo na svetovnem tržišču. Vsled vojne je pa prišlo na vzhodu Evrope do velikih preobratov. Veleposesti so sicer razdeljene, vsaj po večini, pridobitev se pa ni zvečala, temveč celo znatno poslabšala. Politično sovražstvo je šlo tako daleč, da nekatere države, zlasti Rusija, niso dobile potrebnih sredstev za obdelovanje in izkoriščanje zemlje in tako se zemlja v vedno manjšem obsegu in vedno slabše obdeluje, da krije komaj potrebe lastnega prebivalstva. V Rusiji milijoni umirajo od lakote, vsi stradajo, trpijo pomanjkanje, ker evropske države vsled mržnje do nove ruske vlade in politike ne pustijo, da bi Rusi prišli do potrebnih pravih sredstev za obdelovanje svoje zemlje ter da bi dobili od sosednih strani navodila za gospodarski napredek, ki pod carjem in tlačanstvom ni mogel prevzeti ter navdati ruskega kmeta. Kmetje srednje in zapadne Evrope so naprednejši, pa tudi oni ne morejo kriti niti svojih domačih potreb. Celotna Nemčija se tožijo gospodarski krogi, da vedno pada obseg obdelane zemlje ter pridobitvenost. V Franciji je še hujše in celo v Angliji so morali priznati ter izračunati, da je imela žetev leta 1922 za 34 milijonov kvarterov (1 kvarter je 208 litrov) manj kot lani.

Evropska poljska pridobitev neprestano pada, ameriška pa raste. Ameriški farmerji so od početka vojne zalagali zapadno Evropo, ob koncu in pozneje pa tudi srednjo in oni so nadomestili ves primanjkljaj, ki je nastal po in vsled izključitve Rusije. Obdelana površina Amerike je iznašala v milijonih akrov (angleška površinska mera, eden akres je nad 50 arov) pred vojno v Zedinjenih državah 46,5, v Kanadi 8,0, v Avstraliji 6,4, med vojno v prvem delu 60,5, v drugem 17, v tretjem 12,5, po vojni pa v prvem 62,5, v drugem 23, in v tretjem 9,5.

Mednarodni poljedelski inštitut ali zavod naznanja, da so vse tri države: Unija ali Zedinjene države, Kanada in Avstralijska skupno z Indijo dale svetovnemu tržišču 42 milijonov 800 tisoč ton pšenice več kot pa leta 1921. Torej so prekmurški poljedelci dali svetovnemu trgu ogromno množino nad vsem tem, kar se doma porabi.

Ameriški farmerski uspeh izhaja iz dobro osnovanega in urejenega obdelovanja zemlje s pomočjo strojev. Od leta 1870 do leta 1890 je narasla delavnost na ameriških farmah za dobrih 89 odstotkov. Pri tem je seveda postalo tri in pol milijona ljudi odveč za poljedelsko delo. Radi uporabe raznovrstnih strojev so si morali ti delavci poiskati drugi posel. Najsposobnejši so pa ostali na farmah in delali so večjo plačo veliko

manj kot poprej, ker so stroji prevzeli najtežja poljedelska dela. Na farmah Zedinjenih držav so danes motorji, ki s 50 in še več konjskimi silami obdelajo 75 akrov in še več na dan. Pred 50 leti se je za pridelovanje toliko in toliko mernikov ječmena porabilo po 64 ur, danes se pa za isto količino porabi 2 uri in nekaj minut. S vprašanjem ameriške poljedelske pridobitve proti evropski so se bavili že razni učenjaki in vsi so prišli do zaključka, da je ameriški farmer napreden, evropski kmet pa nazadnjaški in sicer v mnogih ozirih ne po lastni krivdi.

Ameriški farmer je posebna prikazen v gospodarskem svetu. To pa zato, ker lahko zemljo najizčrpnije obdeluje, pri tem pa pri obilici neobdelanega sveta ni vezan na grudo. Ameriški farmer ima mnogo sličnosti s fabrikantom in trgovcem. Njegovo polje ni samo njegova farma, temveč celi svet. S svetom je vedno v najtesnejši zvezi s pomočjo telefona, brzjava, listov itd., on zalaga mline in skladišča ter redno obiskuje borzo, da dozna cene svetovnega trga iz prve roke. V Zedinjenih državah so vse farme že zvezane z brezžičnimi telefoni.

Kanada in Avstralijska še vedno išče ljudi za obdelovanje zemlje in tako jemlje novi prekmorski svet svoji domovini najboljše moči in sile. Ameriški farmerji so organizirali celo mrežo pomožnih organizacij za pobiranje lakote v Rusiji, sebi pa v svrhu pridobitve novega tržišča. Ameriški farmer reši milijone, katerim evropski kmet ne more pribaviti žita. V Rusiji so se začele ustanovljati prave «fabrike pšenice» po ameriškem vzoru. Tako je dobila tovarna Krupp, ki je izdelovala poprej orožje, sedaj pa izdeluje poljedelske stroje, od ruske vlade v južni Rusiji 25.000 desjatin dobre, a neobdelane zemlje, da na tej ogromni pustinji začne z gospodarstvom po najmodernejšem vzoru. To je početak industrijalizacije ruskega poljedelstva po ameriških navodilih.

Farmerji dajejo tudi smer ameriški politiki napram Evropi. Amerika graja francosko nastopanje proti Nemčiji, ker ameriški poljedelci ne puste, da bi se na ta način zapiralo nemško tržišče. Amerika očita evropskim državam bojaželjnost in velike izdatke za orožje, ameriški farmer pa čaka, da si po zmotah in napakah Evrope prikaže popolno gospodarstvo svetovnega žitnega in prehranjevalnega trga.

J. Blažević:

Impregniranje kolja in njegova trpežnost.

Trpežnost kolja je različna in je odvisna:

Ali stoji kolje celo leto v zemlji, ali le nekaj časa (med vegetacijo).

Je kolje iz čvrstega lesa, na primer hrasta, kostanja, akacije, mecesna ali mehkega lesa, na primer smreke, hoja, bora ali vrbe.

Ali je kolje impregnirano, ali ne.

Trpežnost kolja je tudi odvisna od zemlje.

Trpežnost kolja je odvisna tudi od podnebnih razmer kraja. V krajih, kjer pogosto dežuje, kolje ni tako trpežno, kakor v suhih krajih.

Množina nadomestnega kolja je različna, kar je tudi odvisno od načina odgoje trsa na primer, se obrezuje, trs na locen, se rabi več kolov, kakor v vinogradih, v katerih ima trs le en kol.

Ločimo žagano in kalano kolje. Kalano je boljše in dražje ko žagano, ker se žagano rado zlomi na grčah, pa tudi takrat, ako ni paralelno z rastjo (z letinom) žagano. Rabijo se tudi okrogla debela obeljenih iglatnih dreves kot kolje. Ta so najdražja in najbolj trpežna; dobe se v pregostih iglovnatih gozdov. Hrastovo, kostanjevo, akacijevno kolje se dobiva iz trdega, čvrstega, trpežnega lesa, a iglovno kolje se dobi iz smolnate beline. Mecesno kolje se tudi dobiva iz trdega, čvrstega lesa.

Debelost kolja naj znaša 30 do 40 mm v premeru, dolgo naj bode 2 do 2,20 m. Višje kolje uporabljati, ne

smešen ali da pretiravam, — ampak tale soteska mi ne ugaja —!

Belmont se je kratko in pikro nasmejal.

Ko smo sedeli v udobni obednici «Kleopatre» in se pomenkovali o izletu, takrat se je zdela stvar preprosta, — toda sedaj, ko smo tukaj, sedaj ima izlet drugačno lice —! Sicer pa, kakor veste, skoraj vsak teden hodi tod vsaj ena taka družba in nikoli se še ni kaj hudega pripetilo!

«Jaz za svojo osebo bi se ne menil za morebitne — slučaje, če bi bil v vojski,» je nadaljeval polkovnik svoje misli. «To je moj posel, moje rokodelstvo in — kak napad recimo je zame sam ob sebi umljiv, ako sem v sovražnikovi bližini. Toda če imate seboj ženske in takole — čredo, ki si ne ve pomagati, — tedaj je stvar zares neprijetna, da ne rečem brezupna. — Seveda, možnost, da bi se nam kaj resnega pripetilo, je kakor ena proti sto, ampak če bi se zares kaj zgodilo, — ne, niti misliti ne smem na to. In najznačilnejše pri vsem tem je to, da se tile zadaj niti ne zavedajo nevarnosti, ki jim morebiti preti —».

Kakor bi hotel potrditi zadnje polkovnikove besede, se je tedaj čul glas gospodične Sadie:

«Mislim da so angleški krojači boljše, posebno kar se tiče na primer potne obleke. Njihov kraj kaže, bi dejala, resnejše, strožje črte. Pa za domačo obleko bi dala prednost pariškimi krojačem. Imajo boljše okus, kažejo večjo nežnost v črtah in srečnejšo roko, posebno

priporočjem, ker je dražje in povzroči preveliko senco, kar bi oviralo razvoj trsa in grozdja, obsijanja in posušenja tal.

Postavljenje kolja, katero se rabi vsako leto za nadomestilo izrabljenega, se izvrši takoj po rezi in je paziti na to, da se vzame trsni kol na prvi in samo pri gosto kolenčastih sortah in slabo rastočih trtah — na drugi ostrini. Za privezavanje locnev se vzame kratko, enkrat, pa tudi dvakrat poostreno kot pomožno kolje. Kolje se postavlja trdo v zemljo in lepo v vrsto, pri čem se rabi sekirica za zabijanje, vinjek (kosir) za ostriti dereze (Trettschuheisen) za vtikanje kolja v rahli zemlji in železni drog za pretikanje v kameniti težki zemlji.

Dobro nakoljen vinograd potrebuje letno na 1 oral 900, na 1 ha 1600 pri odgoji na locen; kjer pa rabi en trs le en kol to je odgoja na reznike — samo polovico nadomestilnega kolja.

Priprostejša in cenejša, kakor vsakoletna nadomestitev kolja, je poprava žičnih brajd, ki obstoji v nadomestitvi strobnatih končnih in srednjih stebrov v pozabijanju ali nadomestku žičnih klup (zapenjačev ali kaveljčkov), vezanju odtrganih žic in njih ponapenjanju.

Namakanje ali impregniranje kolja.

Imamo sredstva, ki nam omogočajo trpežnost kolja in stebrov brajd povečati. Na ta način se zmanjša nadomestitev kolja in s tem tudi stroški.

V poštev pridejo sledeča sredstva: za sveži les v mezz galica, za suhi les pa sublimat, karbolinej in premogov ter.

Modra galica.

Sveži, to je v soku se nahajajoči in olupljen (obelen) les se postavi v 5 odstot. močno raztoplino okoli 30 cm globoko. Raztoplina ponikne tem hitreje v les, čim topleje je ozračje.

Les dobi pri tem modrozeleno barvo in se vzame iz raztopline, kakor hitro je kolje do ali čez sredino postalo modrozeleno. Za raztoplino se mora vzeti lesena posoda. V železni posodi bi se raztoplina razkrojila in izgubila svojo moč (baker). Belina smreke, bora in okrogli kolji iz imenovanih sort lesa, kakor tudi akacija, leska in vrbe se dajo posebno dobro impregnirati. Te vrste kolja se porabi za kolitev še le v drugem letu, ko se je že popolnoma osušilo, med tem, ker bi se sločilo, če bi ga koj po namakanju nakolili v vinogradu.

V tem slučaju se kolje po impregniranju poveže na obeh koncih v butare po 25 komadov in shrani pod streho. Na ta način shranjeno kolje ostane tudi po kolitvi v vinogradu ravno.

Sublimat.

(Živosrebrni klorit).

Dobro posušeno kolje se položi 8 do 14 dni v en pol do dve tretjini odstot. raztoplino ležeče, najbolj v betonske jame pod krovom, sicer v odprtih prostorih. Raztoplina mora imeti vedno določeno gostoto. To ravnanje daje lesu večjo trpežnost nego galica, pa je tudi dražje. Zaradi tega strupenega sredstva se priporoča ta sublimat bolj za večja podjetja, kakor za posameznike.

Karbolinej.

Kolje se v odprtem ali zaprtem kotlu kuha 2 uri; na ta način, da stoji 40 cm globoko v karbolineju. Ker je sestava karbolineja, po njegovem izvoru in pripravi zelo različne vsebine, se mora vzeti le tak karbolinej, ki dobro prepoji les in se v njem dobro sprime.

Trpežnost takega kolja je izvrstna, pa paziti se mora, da se neprijeten duh ne prenese na grozdje, ker bi v tem slučaju dobilo duh tudi vino. To dosežemo s tem, da se v rodni vinogradih rabi tako kolje eno leto po impregniranju in pri novih nasadih, ki še ne rodijo v prvem letu. Previdnost je posebno potrebna v toplih, solčnih legah, ker se bi mladi poganjki osmodili, manjša nevarnost je v nizkih legah.

dite, kako odsekavajo ujetnikom desne roke. Tamle v kotu jih je cel kup — same odsekane roke —!

«Strašno —!» je vzkliknila gospodična Adams.

«Hvaia Bogu, da ne živimo več v tistih časih!»

«He —!» je malomarno dejal diplomat Brown. «Ni mnogo razlike med nekdanj in med sedaj! Orient je še vedno orient. Prav nič ne dvomim, da živijo par milj od nas krvoločni ljudje, ki —».

«Tih —!» mu je šepnil polkovnik Cochrane.

Četa izletnikov se je počasi porivala ob steni naprej in njihove ostre črne sence so se na njej čudno pomešavale s slikami bogov, vojakov in ujetnikov iz davno minuli časov —.

«Ustili so peščeno ravan za seboj in krenili med nizke, gole, ou solnca ožgane griče. Ozka pot — pravzaprav le poredki sledovi — je vodila med skalami iz ene dolinice v drugo. Pogled naprej jim je zapiral skalovje in za njimi so se porivali skalnati griči na pot, kakor bi jim hoteli za vedno odrezati vrnitev nazaj v svet —».

Molk je legel na vso družbo in celo mladi, živahni in vedno veseli Amerikanci se je zresnilo lice sredi te puste, strahotne okolice. Vojaki so prišli blizje in so stopali tesno ob straneh izletnikov. Njihovi čevlji so škripali po truem kamenju.

Polkovnik Cochrane in Belmont sta jezdila na čelu.

«Veste, Belmont,» je dejal Cochrane polglasno in nagubal čelo, «mislite si o meni kar hočete, — da sem

v izbiri in v nalaganju trakov in pentelj in drugih nakitov. Doma na primer nosim —».

Polkovnik se je nasmešnil Belmontu.

«Vsekakor je videti, da je čisto mirna in brez vsakršne hude slutnje. Razume se, da bi nikomur, izvzemši vas, ne hotel povedati, kako mislim o nevarnosti, ki morebiti preti naši družbi, — in upam, trdno upam, da so moji strahovi neutemeljeni.»

«Hm —, da pridejo kedaj tu sem derviši na prežo, to, bi dejal, je mogoče. Pa ne morem si misliti, kako bi prišli k Abusiru prav danes, ko smo mi tukaj —».

«Če pomislite, da je bil naš prihod v Wadi Halfo naznanjen in da je vsak človek tod okoli že teden na prejšnji vedel za naš nameravani izlet v Abusir — mislite na primer na Arabce, ki dajejo jezdne živali v najem! pomislite, prav vse to, pa se vam ne bo zdel preveč čuden slučaj, če bi danes čakali derviši na nas!»

«Na vsak način je verjetnost napada zelo majhna,» je dejal Belmont samozavestno, pa v srcu je bil vesel, da je njegova žena varno in dobro shranjena na «Kleopatri».

Pečine in griči so se razmaknili, gladka ravan drobnega peska je spet ležala pred njimi vse tja do koničaste skale, h kateri so bili namenjeni. «Aja! Aja!» so kričali gonjači nad osli in udar na udar so padali njihove gorjace na uboga živinčeta. V naglem diru so pojezdili izletniki preko gladkega peska, kakor je pač kdo znal in mogel. Ustavili so se še le ob vznožju skale, kjer je ozka steza zavila strmo po griču navzgor.

Premogov ter.

Suho kolje se kuha 3 do 4 ure v teru, ter dobi dvakratno trpežnost onega, nekuhanega kolja. Ker za vino

ne obstoji nevarnost, kakor pri karbolineju, se lahko kolje takoj po impregniranju rabi, kakor hitro se je osušilo.

POIZKUSI z impregniranjem kolja.

Vrst	Kakovost	Sredstva za impregniranje	Število kolov	Leto kolitve	Število strohnelih prvih ostrin v letu:									
					1901	1902	1903	1904	1905	1906	1907	1908	1909	1910
Bor	kalano	5% modra gatica	100 komadov	1900				4	2	4	2	40	4	38
»	»	karbolinej		1901						3	7	25		17
»	»	premogov ter		»		8	5	15	3	5	8	22		22
»	»	prigled (neimpregnirano)		1900	10	33	45	11						
Mecesen	žagano	karbolinej		1901				3	5	20	30	42		
»	»	premogov ter		»				3	10	27	15	45		
»	»	prigled		»			8	18	32	15	25	7		
»	»			»										
Kostanj	kalano	karbolinej		»				3		15	17	42	10	
»	»	premogov ter		»			3	13		32	23	31		
»	»	prigled		»				22	22	25	13	13	2	
Železo				1900	do danes prav dobro ohranjeno.									

URADNA POPRAVA VOLILNIH IMENIKOV.

Volilni zakon predpisuje, da se morajo stalni volilni imeniki vsako leto od 1. do 31. januarja uradno popraviti. To se pravi: Župan oziroma občinski urad ima dolžnost, da vpiše v volilni imenik za volitev poslancev in za vse druge volitve tiste, ki so bili pomotoma izpuščeni, ali pa so v času od 1. do 31. januarja dosegli starost 21 let, ali pa so v tem času dopolnili nepretrgano bivanje 6 mesecev (za volitev poslancev) ali 12 mesecev (za volitev v občino). Uradoma pa se črta iz volilnega imenika vse tiste, ki so izgubili volilno pravico, bodisi, da so se izselili iz občine, ali so prekinili stalno bivanje, so bili kaznovani in pa take, ki so umrli. Občinski urad mora poslati okrožnemu sodišču poročilo, kako se je uradno popravil volilni imenik. Vsaka uradna poprava se mora utemeljiti z dokazi o starosti, bivanju in pristojnosti. Ravnotako mora župan sodišču javiti tudi, iz katerega vzroka je črtal iz volilnega imenika že vpisane volilce. Župan, ki namenoma ne popravi volilnih imenikov, zapade tudi kazni. Opozarjamo, da mora občinski urad uradoma vpisati v volilni imenik tudi vojake, ki so odslужili svoj rok, kakor tudi vojake, ki v tekočem letu istega odslужijo. Naj stariši ali sorodniki naših fantov, ki se bodo tekom tega leta vrnili od vojakov, zahtevajo od župana, da jih uradno vpiše v volilni imenik. Pri nasprotnih županovih zahtevajte potrdilo o vpisu. Za volitev poslancev imajo volilno pravico vsi tisti, ki do 31. januarja 1923 izpolnijo 21. leto in že 6 mesecev bivajo v občini. Pri vojakih velja izjema, da so pred vpoklicem bivali v občini, kjer zahtevajo vpis v volilni imenik. Našim županom velja pravilo: vse naše noter, nasprotnike, ki nimajo volilne pravice pa ven! Iz previdnosti naj vsak, kdor zahteva uradni vpis v imenik, vzame seboj kak dokument: domovnico, delavsko knjižico, krstni ali poročni list itd. Zaupniki SLS, pazite, da bo vsak naš volilec vpisan!

PREDSTAVNIKI IN NAMESTNIKI.

Pohvalno moramo omeniti, da nam krajevni odbori oziroma zaupniki naše stranke prav pridno pošiljajo imena predstavnikov in namestnikov. Se enkrat prosimo: Podvzajte se s predstavniki, a ob enem tudi povdarjamo: navedite naslove predstavnikov in namestnikov strogo natančno, kakor so vpisani v volilni imenik. Navedite pred vsem natančno krstno ime, poklic in bivališče ter hišno številko. Na vprašnje: ali mora predstavnik ali njega namestnik biti vpisan v imenik občine, kjer se vrši volitev, povdarjamo, da samo v slučajih, ako stranka v dotični občini res nima svojih ljudi, ki bi bili sposobni za čuvanje skrinjice, sme imenovati predstavnika iz ene druge občine dotičnega volišča. Se enkrat pa povdarjamo: Predstavnik mora biti vpisan kot volilec.

KAJ BO Z VOLIŠČI?

Pri zadnjih volitvah so bila mnoga volišča prevelika in silno oddaljena. Na tisoče naših volilcev ni moglo radi oddaljenosti in radi bolehnosti na volišče. Drugi radi gneče niso prišli na vrsto. Naša stranka je za letošnje volitve po svojem poslancu g. dr. Hohnjecu zahtevala, naj se volišča uredijo tako, da bo po hribovitih krajih vsaka občina za se volišče, velike občine naj imajo po več volišč, le v nižavah se sme dvoje ali troje malih ali srednjih občin združiti v eno volišče. SLS je predložila državnemu odboru v Beogradu, ki odloča o voliščih, obširen in podroben predlog za celo Spod. Štajersko. Ko pade odločitev, bomo o tem pravočasno obvestili zaupnike, da za nova volišča takoj morejo imenovati nove predstavnike.

ŽUPANI, ZAHTEVAJTE DOVOLJ KROGLIC.

V velikih občinah je število volilcev zelo narastlo. Na primer mesto Maribor je štel pri volitvah 1920 okoli 4000 volilcev, letos jih je okoli 7000. Radi tega bo primanjkovalo volilnih kroglic. Poročajte o tem takoj okrožnemu sodišču ali okrajnemu glavarstvu ter zahtevajte toliko in toliko več kroglic. Župani, ki imate shranjene volilne skrinjice in drugi volilni material, pogledajte vse natančno in o nedostatih pravočasno poročajte okrožni sodnji. Zapišite na tak akt: «V volilnih zadevah, nujno!»

DOLOČITEV KANDIDATOV.

Kandidate in sicer nosilca naše liste ter okrajne kandidate določajo zaupniki. Zbori zaupnikov se bodo v to svrhu vršili koncem januarja in prve dni februarja in sicer po vseh volilnih okrajih. Že sedaj opozarjamo zaupnike, ki so bili izbrani na zadnjih okrajnih zaupnih shodih, da se sigurno udeležijo zborov zaupnikov. Dobili bodo pravočasno vabila.

VOLILNI SHODI IN SESTANKI.

Ko bodo kandidati določeni, bodo dobili nalog, da prirejajo vse nedelje volilne shode. Ker so volilni okraji zelo obsežni, kandidati ne bodo mogli v vsaki fari prirediti ob nedeljah shode, ampak bo treba prirejati tudi shode ob delavnikih. Na vse to naj mislijo že sedaj krajevne organizacije naše stranke in glavni zaupniki. Med tednom bo treba prirejati manjše shode in sestanke po vaseh in občinah. Prosimo vse agitatorje in ljudske govornike, da vse pripravijo za take shode. Okrajni kandidati in njih namestniki pa si bodo takoj po proglasitvi sestavili načrt, kako bodo prepotovali vse župnije in občine svojega volilnega okraja. Volilnih shodov in sestankov ni treba naznaniti politični oblasti.

Tajništvo SLS v Mariboru
Cirlova tiskarna.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Vse ministrske seje se sučejo okrog volitev, kandidatov in volilne agitacije. Vso ministrsko delo je samo politična trgovina ter mešetarija, kako bi se dosegli čim večji uspehi radikalne stranke. Živila za revne pokrajine se bodo delila samo v onih krajih, ki obetajo radikalno zmago in kjer se ne bo dalo agitirati z volilnim kruhom in koruzo, tam bo pa nastopila policijska in žandarska sila. To bo zlasti v južni Srbiji in Črni gori. Lahko že danes rečemo, da se bodo ob volitvah hajduki v teh krajih znatno pomnožili.

Volilno nasilje najgrše vrste se že izvaja proti novoustanovljeni delavski stranki v Beogradu. Ko so nedeljo njeni zaupniki iz vseh pokrajin sestavljali pravila, je vdrla v sobo policija, hišo so obkolili žandarji, začela se je osebna ter hišna preiskava in vse, kar je bilo pisanega, so policaji odnesli s seboj. Drugi dan so vse beograjske predstavnike te stranke pozaprlji, češ, da delajo za komunizem pod drugim imenom. Policajminister je izjavil, da bo prepovedal vsako volilno skupino, za katero bi stali komunisti. Če bi zaprti komunistični poslanci hoteli podpirati ter priporočati Pašičevo vladu, kakor jih je Pašičev odposlanec nagovarjal, potem se seveda ne bi reklo, da so za radikalno stranko komunisti. Za komunistično stranko je glasovalo pri prvih volitvah okrog 200.000 mož in ker ti volilci nočejo podpirati radikalov, jih bo Pašičeva vlada povsod zasledovala ter vsem strankam, katerih se bi oklenili, delala velike zapreke. To je volilna svoboda, katero je Pašič obljubljal.

Razdor med Pašičem in Protičem je gotov. Protič nastopi s svojo listo. Največ pristašev ima v Vojvodini, poslal je pa svoje ljudi tudi v južno Srbijo na agitacijo. Protičev nastop ministre zelo vznemirja.

Za danes sta napovedana volilna proglasa radikalne in demokratske stranke. Dolgo so se obotavljali eni in drugi. Vsak je hotel drugemu še v zadnjem hipu odbiti kako orožje, odlašanja je pa postalo preveč in tako prideta proglasa sedaj istočasno v svet.

Demokratski listi v Beogradu pišejo, da radikalec za to delajo nove generale, ker računajo tudi z vojaško vlado za slučaj, če slabo odrežejo pri volitvah. Generali naj bi tako dolgo vladali, ter razpisovali nove volitve, dokler radikalec ne zmagajo. Demokrati se sedaj zgražajo, ker niso več na vladi, če bi pa mogli, bi se pa sami takih sredstev posluževali. Vojni minister je zahteval zopet kredit od 265 milijonov dinarjev.

FRANCOSKA ZASEDBA RUHRKEGA OZEMLJA.

Prebivalstvo zasedenega ozemlja je mirno, od raznih strani pa prilajajo vedno ostrejša obsodbe francoskega nastopa. Rusija je naslovila na vse narode proglas in poziv, naj obsodijo francosko zasedbo, delavske stranke raznih držav in tudi same Francije prirejajo protestna zborovanja in celo Italija je izjavila, da se ne strinja s francoskim vojaškim pohodom in da je poprej mislila samo na gospodarske komisije in ne na to, kar je Francija samovoljno ukrenila.

OLANSKO-RUMUNSKI SPOR.

Madžarski baroni prirejajo shode ter hujskajo, naj se zasedejo nekateri kraji, ki so pripadli Rumuniji. Ob meji je prišlo že do spopadov in Rumunija je v varstvo svoje meje mobilizirala nekaj letnikov. Mala in velika antanta sta protestirali pri vladi v Budimpešti, zunanji ogrski minister je pa odgovoril, da njegova vlada ne more zabraniti agitacije proti Rumuniji, ker sme vsak govoriti in pisati, kar hoče. To velja seveda samo za ogrske grofe in če govori ogrski minister o svobodi, je to toliko, kot če Pašič pripoveduje o svobodoljubnosti svoje vlade.

ZMAGA ZEMLJORADNIKOV V BOLGARIJI.

V ponedeljek so se vršile volitve v Bolgariji in na celi črti je zmagala zemljoradniška stranka, ki je na vladi. S tem so pobite vse vesti o slabem položaju bolgarske kmetijske vlade. Volitve so se po celi državi vršile v največjem miru.

Naša zborovanja.

Selnica ob Dravi. Slovenska ljudska stranka priredi v nedeljo, dne 28. januarja 1923, po rani maši volilni shod. Kot govornika smo povabili bivšega narodnega poslanca Franjo Zebota. Selnčani in sosedje, pridite!

Svečina. Prihodnjo nedeljo 21. t. m. po rani sv. maši bomo imeli v kmetški hiši g. Skrbinek-Kuster shod naše stranke. Govori biviši poslanec Zebot. Vabimo tudi Kungorčane in Jurjevčane.

Sv. Marjeta pri Moškanjcih. To nedeljo, dne 21. jan. po rani maši je volilni shod Slovenske ljudske stranke, odnosno kmetijske zveze. Prosimo vse može in mladeniče volilce, pa tudi gospodinje in organizatorice, da se ga zanesljivo udeležijo.

Podučen tečaj za organizatorje in agitatorje okraja St. Lenart, ki je bil določen za dne 25. januarja, se preloži na mesec februar.

Okrajni zbori zaupnikov SLS v svrhu izpopolnitve organizacij so se končali z okrajnim shodom za desni dravski breg v Mariboru dne 12. t. m. Dne 10. je bil tak sicer zelo dobro obiskan shod zaupnikov za okraj Sv. Lenart. Govorila sta poslanca Roškar in Zebot. Izvolil se je nov okrajni odbor SLS. Načelnik je posestruk g. Anton Rop. Za volilni sklad okrajne organizacije se je nabralo nad 1600 K. — Dne 11. je bil enak shod za Maribor lev

Breg. Govorila sta poslanca dr. Hohnjec in Žebot. Za načelnika okrajne organizacije je bil izvoljen Alojzij Šupanič. Drugi dan 12. so se zbrali zaupniki iz desnega brega v velikem številu pod vodstvom g. Jakoba Florjančič. Poročal je poslanec Žebot. Predsednik okrajnega odbora je ostal stari, za podpredsednika pa je bil izbran župan g. Miha Kac. Na obeh shodih so zbrali zavedni možje lepe svote za volilni sklad. Veseli smo lepih organizatoričnih uspehov, ki so deli naši stranki okrajni zbori zaupnikov.

Kapele. Na Sv. Tri Kralje vršil se je lepo uspli shod SLS. Za ta shod je bilo veliko zanimanje in prišlo je veliko število naših odločilnih mož, tako da je bila zborovalna soba prenapolnjena in so nekateri morali ostati na hodniku. Poslanec Škoberne je poljudno razložil sedanjí politični položaj, dokazal, kaj vse so nam zakrivali samostojneži, spravili v zvezi z vladnimi strankami državo v dolgove in pripravili nam razmere, kakoršne imamo, samo, da se je njim posrečilo, da so njihovi vodniki dobili odlikovanja in ministrske službe. Edina rešitev za nas je najširša samouprava (avtonomija) Slovenije. Avtonomijo bomo desegli, ker jo naš narod hoče in ker je naše ljudstvo po ogromni večini v taboru SLS, ki bo avtonomijo pridobila. Zborovalci so mirno in z zadovoljstvom poslušali izvajanja. Ko pa sta dva Dobrovcana hotela delati proti koncu medklice, so zborovalci Kapelčani glasno zavrnili: «Dobovčani ven, tu pri nas nimate ničesar opraviti. In samostojna junaka sta jo odkurila urnih krač.

Artiče. V nedeljo, po Sv. Treh Kraljih priredila je SLS politično zborovanje, za katerega so se samostojneži zelo zanimali. Hodili so prosit Ureka, naj pride na pomoč, pa ga vendar ni bilo. Se še ni bil oddahnil od shoda v Pišecah. Po sv. maši so se zbrali naši možje v župnišču. Toda zborovalna soba je bila premajhna, bil je natlačen hodnik; zunaj pri odprtem oknu pa je poslušalo veliko število ljudstva. Poslanec Škoberne je v poldrugo uro trajajočem govoru prepričevalno dokazal pogubnost centralizma, ki so ga nam prinesli samostojneži in liberalci. Spodbujal zborovalce, naj ostanejo zvesti SLS, naj to stranko, ki se edina bori za najširšo samoupravo (avtonomijo) Slovenije in jo bo tudi dosegla, krepko podpirajo in širijo. Na koncu shoda je trgovec Cerjak predlagal resolucijo, v katerem zborovalci izražajo popolno zaupanje in zahvalnost poslancu Škobernetu in celumu Jugoslovanskemu klubu. Resolucija je bila z navdušenjem sprejeta.

Brežice. Dne 14. t. m. imeli smo shod SLS pri Držič-Klavžarju. Udeležilo se je shoda veliko število zborovalcev, ki so napolnili gostilniške prostore. Mirno in s pritjevanjem so poslušali izvajanja posl. Škobernetu o političnem položaju in delovanju naših poslancev v narodni skupščini. Na ta shod smo ponosni, ker smo videli, kako je ljudstvo spoznalo pogubno delovanje samostojnežev, in se vrnilo nazaj v našo stranko. Tudi v Brežicah in okolici je samostojnežem odklenkalo.

Pišce. Na Novo leto imeli smo politično zborovanje SLS, na katerem je poročal naš poslanec Škoberne. Tik pred zborovanjem je prišel Urek k poslancu Škobernetu in tožil, da je tako bolan, da bo pustil politiko. Dejal je, da tudi od zdajšnjih samostojnih poslancev bosta kandidirala le dva. Danes pa je prišel pred ljudstvo zadnjikrat, da se poslovi. Poslanec Škoberne otvori shod in poroča o zunanjem in notranjem političnem položaju in o delovanju narodne skupščine. Zlasti je dokazal pogubnost centralizem za nas Slovence in Hrvate. Centralizem, ki so ga nam prinesli liberalci in samostojneži je treba odpraviti in da je naša edina rešitev iz sedanjega stanja revizija ustave in najširša samouprava (avtonomija) Slovenije in drugih pokrajin. Slovenci hočemo avtonomijo in moramo jo desegli, odločna ljudska volja se mora spoštovati. Z velikim zanimanjem in odobravanjem so zborovalci poslušali izvajanja in z ogorčenjem obsojali samostojne poslance, ki so pomagali v vladi ustvariti nam današnji položaj. Ko je dobil besedo Urek, je nastal med zborovalci velik nemir, glasno so zahtevali, naj molči. Ko je po posredovanju našega uglednega pristaša Podvinski prenehal nemir, se je oglašil Urek prav zamolklo in izjavil, da ne more tako glasno govoriti ko Škoberne, hoteč pri zborovalcih vzbuditi sočutje. Rekel je, da si je nakopal srčno bolezen pri delu za ljudstvo. G. Fr. Gerec, čislani trgovec je odločno zahteval, naj se Urek odstrani. Ko ga je hotel Urek z nekim predbacivanjem žaliti, je padel medklic: Urek, poglej na tvoje sorodnike, tvojo svakinjo pozdravljajo Rusi. Ta medklic je Ureka tako zbedel, da je stopil par korakov nazaj. Ko je spet prišel k sapi je trdil, da je pomagal oprostiti več fantov vojaške službe in premestiti politične uradnike. Za dokaz, kako se je Urek potegoval za fante vojake, mu je poslanec Škoberne dal odgovor, ko je Jugoslovanski klub dne 27. aprila 1922 predlagal v skupščini, naj se kaznujejo vsi oficirji, ki mučijo naše fante, so samostojni poslanci glasovali proti, in ko so poslanci SLS zahtevali voj. ministra Zečeviča radi krivde smrti 300 rekrutov na zatožno klop, so samostojni našim poslancem s pestmi grozili in glasovali z liberalci vred proti. Glasovali so tudi za tri milijarde 200 milijonov kron vojnega kredita iz državne blagajne za nove puške in topove, napravili za državo 100 milijonov dolarjev dolga itd. In navedel je Škoberne celo vrsto očitkov samostojnežem in pozval Ureka, naj odgovori, zakaj so tako ravnali. Urek ni znal odgovora, izvijal se je le s pripombo, pustimo to. Zborovalci so mu pa klicali, ne pustimo. Odgovor dajte. Urek na tem shodu ni dosegel, kar je želel. Poslovil se je, pa niti eden zborovalec ni rekel ostani še. Torej Urek z Bogom. Uživaj v miru darove, ki ti jih je dal Žerjav in režim.

Iz protikmetske politike.

Našim ljudem vsiljujejo Kukovčev «Tabor», Mermoljev «Kmetijski list» in Novačanovega «Republikanca». Zakaj? Radi bi naše ljudi zmotili s svojo židovsko robo. Pošljite vsiljive liste takoj nazaj.

KDO JE DR. KUKOVEC?

Od več strani smo dobili vprašanja, kdo je pravzaprav dr. Vekoslav Kukovec, kateri pošilja sedaj svoje agente po deželi tudi med obrtnike, kmete in delavce in lovi od njih glasove za volitve. Na ta vprašanja ta-le odgovor:

1. Dr. Vekoslav Kukovec je po poklicu advokat.
2. Kukovec je na Štajerskem predsednik demokratske (liberalne) stranke.
3. Kukovec je v Beogradu deloval kot minister in poslanec za srbski centralizem. On je zagrizen sovražnik slovenske samostojnosti, je protivnik naše avtonomije.
4. Kukovec je po volitvah 1920 sedel v beograjski vladi in je pomagal s samostojneži vred zapravljati milijarde davčnega denarja.
5. Kukovec je po svoji stranki sodeloval pri izdelavi novega davčnega načrta, po katerem bi se stari davki zopet početrili, delavcem, hlapcem, viničarjem nprtil visok davek na «delo» in posestnikom davek na premoženje.
6. Kukovec je vodja tiste demokratske stranke, ki je vodila čeli dve leti za nos državne nameščence in železničarje s praznimi obljubami.
7. Kukovec je sokriv kot minister in demokrat, da so družinskim očetom odvzeli (maksimalni) še tisti borni del plače, za vzdrževanje otrok.
8. Kukovec in njegova demokratska stranka je dala iz državne kase novembra meseca 800 milijonov dinarjev za nove kanone, je povišala oficirjem plače brez parlamenta, a gladojočim ni marala dati, kar jim gre.
9. Kukovec je tisti slovenski poslanec, ki je meseca aprila 1922 v narodni skupščini, ko so se naši poslanci potegovali za naše fante-vojake, zaklical: «Slovenskim fantom se v kasarnah še predobro godi!»
10. Kukovec je govoril in glasoval za srbijanskega generala Zečeviča, ki je zakrivil smrt nad 300 nedolžnih rekrutov.

Se cele litanije enakih «zaslug» in «dobrot», ki jih je Kukovec kot minister in poslanec demokratske stranke «priporil» našemu narodu, bi jih lahko našli. Za danes pa naj zadostujejo samo prej navedene.

Kukovec se že sam sramuje svoje stranke. Zategadelj prihaja vsake kvatre pod drugim strankinim imenom. V Prekmurju lovi glasove Madžarov, v Posavju in Savinjski dolini pristaše Samostojne, a v drugih krajih obrtnike in državne nastavljenice. Kukovec si misli: samo, da dobim glasove, da postanem poslanec in zopet minister. Na kak način, to mu je vseeno.

Dr. Kukovec v zvezi s protidržavnimi elementi. Huda prede dr. Kukovcu, ki nam je tako lepo zanesel vse v Beograd. Najprej naše slovenske davčne zadeve, potem kot likvidator za bivšo Štajersko tudi vse deželno premoženje. Ni čuda, ako ga noben pameten Slovenec ne mara. Da si reši mandat, se je zvezal z voditeljem onih madžarskih Prekmurcev, ki so javno nastopili proti državi. Oj ti ljuba Kukovčeva demokratska «narodnost», kako si po cenil in takšni ljudje so govorili, pisali in obrekovali slovensko kmetско ljudstvo protidržavnosti. Če se bo upal dr. Kukovec še kje med ljudstvom pokazati, izprašajte mu malo vest, vi stari krščanski slovenski poštenjaki, kako je z njegovo zvezo s protidržavnim Küharjem, ki je bil v mariborski ječi.

Neki Vekoslav Spindler pošilja v imenu liberalne demokratske (advokatske) stranke celo našim zaupnikom pozive, da morajo poslati tajništvo JDS prepis volilnega imenika. Kaj si neki ti vampirji vse dovolijo! Nadalje piše Kukovčev Spindler, da bo Kukovec dobil v Prekmurju 700 do 10.000 glasov. Vsem, ki so bili osrečeni s tem Kukovčevim prerokovanjem, priporočamo, da si tista pisma shranijo. Po volitvah bomo Kukovcu in Spindlerju lahko pod nos pomolili tisti kos papirja in jima povedali, kako sta celo sam sebe farbala.

Mermolja in «večno zeleno samostojno drevo». — Vsako hudobijo zadene prej ali slej zaslužena kazen. Mermolja je pobegnil pred Lahi kot strahopetni zajec iz svojega domačega kraja na Goriškem. Naselil se je v mariborskem okraju ter je začel z zgagarijo in neslogo. Ustanovil je Samostojno kmetijsko stranko z namenom da pride do korita. Mermoljev značaj je sploh sama zahrbtnost, gojitev sovraštva in stremljenje, kako bi čimprej obogatel. Ko je bil na višku svoje slave, je proglašal Samostojno stranko kot «večno zeleno drevo». Na shodih, v «Kmetijskem listu», v privatnih pogovorih, povsod je kot Mojzes razglašal večno življenje Samostojni. A kako se je Mermolja zmotil! Tekom zadnjega leta ga je vse zapustilo. Začel je z grožnjami, tožbami in podlim ovadstvom. Najboljše kmetске može, žene in sinove je ta grdini tiral pred sodišče. Kdor tega ne verjame, naj vpraša gg.: Gungla, Detiček, Mahen itd. Danes ga nikjer več ne marajo. Niti kandidirati si več ne upa na severnem delu Slov. Štajerske, kjer živi, ampak ponuja se v Posavju in ob Sotli. A tudi tam ne marajo mrkogledga Mermolja. Med tem se je pričelo «večno zeleno» drevo popolnoma sušiti. Samostojna razpada! Večina samostojnih pristašev bo šla s Kukovcem, mnogo pa se jih je vrnilo nazaj k naši stranki. Taka usoda zadene stranko in ljudi, ki bi iz golega častihlepa radi oslabili edino pravo stranko našega ljudstva — Slovensko ljudsko stranko. Kakor so izginili Ornigi, orehovski Brački, črešnjevski Kres-

niki, tako izginjajo danes iz političnega pozorišča Drogenigi, Mermolje, Dobniki in drugi škodljivci.

Kako dela ljudstvo s plačanimi agitatorji. Pucelj tudi v svojem domačem okraju ne upa na shode, zato si je najel plačane agitatorje. Takšen plačan agitator je prišel tudi v Nemško vas pri Ribnici. Bilo je v gostilni več ljudi, ki so prišli s pogreba. Mlad agitator začne govoriti, a zgmelo je od vseh strani, da je jaderno utihnil. Ljudje pa ga zgrabijo in vprašajo, kdo je in kaj hoče. S strahom izpove: Iz Velikih Lašč (Puceljev domač kraj) sem, agitiram za Puclja in danes sem moral agitirati za zaslužek. Ljudje so bili še bolj razkačeni in moral jim je obljubiti, da nikdar več ne pride k njim. Torej tudi z denarjem ne bo nič več! Kakor na Kranjskem, tako misli ljudstvo tudi na Štajerskem, saj vidi, da razni demokratje in samostojneži, pa tudi drugi, ki hočejo ljudstvo cepiti in oslepiti, dajo samo za agitacijo mali delež od svojih milijonov, katere so si z izsesavanjem ljudstva in s korupcijo pridobili.

KDO PLAČUJE DR. NAVAČANA?

Novačan za volitve ni gleštal niti ficka. Pisal je «ponudbe» na vse strani. Dobil je pomoč iz Beograda, da razbije slogo Slovencev pri volitvah. Stric dr. Groga Žerjav je po bankirju Praprotniku iz železnih in svinčenih rezerv dal Novačanu potrebno svoto za izdajanje in brezplačno razpošiljanje 10.000—12.000 izvodov «Republikanca». Tiskarna Rodé v Celju brez jamstva, da bo račun sigurno plačan, ni hotela prevzeti tiskanje «Republikanca».

Novačan je imel konference z dr. Kukovcem. Obljubiti je moral, da ne bo hodil demokratom v zelnik. Agitacijo smejo Novačanovi «republikanci» razviti samo tam, kjer Kukovec nima svojih ljudi. Dr. Kukovec je napram dr. Novačanu obljubil, da mu bo «Mariborska tiskarna» (Kralikova) tiskala list «Republikanec», ako bi mu celjska (Rodetova) tiskarna ustavila tiskanje lista.

To so dokazi, ki govorijo dovolj glasno, da je Novačan najet ne samo od naših beograjskih neprijateljev, temveč osobito od Žerjava in Kukovca samo z namenom, da oslabi moč SLS. Ta naklep pa se ne bo posrečil ne Novačanu, ne Pašiču, ne Pribičeviču in še manj kakemu Žerjavu ali Kukovcu. Naša krščanska ljudska stranka stoji danes po vseh naših selih bolj trdno kot kedaj poprej. Mi ne bomo pisali o 10.000 kroglicah v Prekmurju, kakor to dela Kukovec, ne bomo govorili o absolutni večini, ki jo bomo dobili 18. marca, dovolj bo govoril končni izid letošnjih volitev. Naše celokupno slovensko ljudstvo vseh stanov je resno uvidelo, da je naša rešitev edino v tem, ako bomo pri volitvah nastopili nerazcepljeni, složni v najmočnejši, najpoštenejši stranki, v — Slovenski ljudski stranki pod vodstvom dr. Koroščevim! Torej proč s podkupljenimi Novačani in drugimi agenti malih stranci!

Deseti bratje in njihove stranke. Naše ljudstvo imo pripovedke, da mora vsak deseti sin kot deseti brat ali vsaka deseta hčerka kot desetnica v svet. Sedaj imamo tudi v politiki taka dva desetata brata. Oba sta zgodaj odromala po svetu in povsod se jima je zdelo dobro in prijetno, le doma, pri domačih bratih ne. Prvi taki deseti brat je dr. Novačan, vse mogoče je že bil tam po nemškem in po srbskem svetu, le za slovensko kmetско ljudstvo ni imel ne srca, ne besede. Sedaj pa mu hoče vsiliti svojo slovensko republiko. Pa je hinavstvo in laž njegovo slovenstvo in hinavstvo in laž je njegova republika. Deseti brat Novačan naj le gre zopet med demokrate, samostojneže in Srbe in njim laže o republikil. Političnih sleparij je bilo med slovenskim ljudstvom dovolj.

Drugi politični deseti brat je dr. Lenart, ki sam pravi, da je v njem nekaj ciganske krvi. Zato bi nas mende Slovence rad ociganil s tem, da nam priporoča srbsko radikalno stranko. Tudi ta mož se počuti povsod srečnega, le pri slovenskem kmetskem ljudstvu ne. Med Srbi zahteva za celo našo državo ta dr. Lenartova stranka, da se mora naša država imenovati Srbija, da moramo pisati samo cirilico in govoriti le balkansko srbsčino, pomešano s turškim jezikom, da mora vladati beograjski centralizem, ki gospodarsko ropo in izkorišča naše kraje. Zahteva tudi, da se morajo zabraniti vse krščanske stranke. No, seveda v gornjeradgonski «Samoupravi» in kočevarkem «Radikalu» tega ne piše in ne pove, pač pa v vodilnem radikalnem listu v beograjski «Tribuni». Pa tudi tega desetega brata bodo poslali Slovenci naprej na politično romanje ob volitvah.

Tedenske novice.

ZELO NUJNO IN VAŽNO! Zaupniki! ki še

niste poslali imen predstavnikov in namestnikov (čuvanje skrinjic) v volivnih odborih, storite to takoj! Z zavlačevanjem ovirate volivne priprave in napravljate stranki nepotrebne stroške. Stvar je nujna, ker brez predstavnikov ne moremo vložiti

kandidatne liste. Naj bo ta poziv zadnji! Storite nemudoma svojo strankarsko dolžnost!

Tajništvo SLS.

O čem se bo po prihodnjih volitvah sklepalo v državnem zboru ali narodni skupščini? 1. Ali dobimo slovensko avtonomijo, ali pa ostanemo pod srbijanskim centralizmom. 2. O novem davčnem načrtu, ali bo ta ničvredni načrt padel ali ne. 3. Obravnavaj se bo nov šolski zakon. Od tega zakona je odvisno, ali bo šola ostala krščanska, ali pa postane protikrščanska. Šolski zakon mora biti tak, da bo imelo ljudstvo pravico odločati o izdatkih za šole in o nastavljanju učiteljev. 4. Na vrsto pride nov vojaški zakon. Samostojni in demokrati hočejo še več vojske, so za to, da morajo naši fantje v daljne garnizije. Naša stranka pa je za znižanje armade, za nizko službeno dobo ter zahteva, da morajo naši vojaki služiti v domačih garnizijah. 5. Pravično, pošteno in nujno se mora urediti vprašanje obstoja delavskih družin in nizkih državnih nastavljenecv. 6. Kmetijski zakoni, kakor zakon za zavarovanje živine, zavarovanje zoper točo in nezgode. 7. Na vsak način se mora v naši državi napraviti enkrat konec zapravljenemu gospodarstvu, podkupovanju; treba bo štediti na vseh koncih in krajih. Druge rešitve za gospodarski obstoj države in stanov ni. Če pa bodo prišli kot poslanci in ministri v Beograd zopet ljudje, kot so bili: Kukovec, Žerjav, Pucelj, Mermolja, potem bo šlo državno gospodarstvo po starem kopitu. Volilci! Le še naprej pošljite kozle za vrtnarjel Demokrati in samostojneži so spravili našo domovino na rob propada. Sam sebi so kupovali nove hiše ter polnili blagajne za volitve. Volilci, pomislite vse to!

Krajevnim odborom! Nasprotniki imajo ogromne svote za časopise in podkupovanje na razpolago. Mi delamo skromno, ker delamo s pošteno pridobljenim denarjem. Nekaj več izvodov Slovenskega Gospodarja bomo pa lahko razpošiljali, zato prosimo vse krajevne odbore in agitatorje, naj nam pošljejo iz vsakega kraja nekaj natančnih naslovov, na katere pošljemo list. Opozorjamo pa, da naj ne navajajo nepopolnih, zakrknjenih nasprotnikov. Tudi prosimo, da gredo krajevni odbori našim govornikom na roko s tem, da jim za daljša in težka pota oskrbijo voz. Mi ne moremo plačevati fujakerjev in ne avtomobilov, sami pa jih tudi nimamo. — Tajništvo SLS

Vsi krajevni odbori KZ (SLS) celjskega okrožja naj takoj pošljejo imena, poklic, vas in hišno številko, občino in pošto predstavnikov in njih namestnikov. — Tajništvo SLS v Celju, hotel Beli vol.

Iz Prlekije. Pri Sv. Jurju ob Ščavnici se štuli za »voditelja« Mermoljeve Samostojne Jakob Nemec iz Okoslavcev. V mladosti se je udeleževal taborov in pokreta naše krščanske slovenske kmetijske in delavske mladine. Dasiravno je od tega že okoli 20 let, vendar se še danes živo spominjam, kako smo tedaj sklepali bratsko zvestobo v borbi za naša krščanska in narodna načela. Sinovi in hčere zelenega Murskega polja in Slov. goric na črti od Ljutomeru pa tje gor do Sv. Duha na Ostrem vrhu smo tedaj ustvarili močno mladinsko organizacijo. Ta je vzgojila stebre, nepremagljive hraste v trpkem boju s tujci za obstoj slovenstva med Muro in Dravo. Vsem tem gre zasluga, da je Prlekija ostala slovenska last. Do malega vsi tedanji organizirani mladenci so ostali zvesti svoji mladinski oblubi. Le Nemec od Sv. Jurja in Borko od Sv. Antona sta zatajila svojo zastavo. Šla sta med izdajalce slovenske, krščanske in prave kmetijske misli. Oprijela sta se gnusne Samostojne. Zgagarski Mermolja, slaboglasni gornjeradgonski Jurkovič, sta njima ljubša kot mi zvesti krščanskomišleči Prleki. A moža sta se bridko zmotila. Samostojna propada in kmalu ne bo sluha ne duha o njej. Mi Prleki vama kličemo: Vrnita se v naš tabor! — Prijatelji iz mladostnih dni.

Liberalni učitelji na deželi agitirajo za obe liberalni stranki: za demokratsko Kukovecovo in za samostojno Puceljevo stranko. Pijejo na račun obeh. Pozivamo naše zaupnike, da poročajo tajništvu SLS o »delovanju« in agitaciji liberalnih učiteljev proti naši stranki. Vse »zasluge« učiteljev-sokoličev za liberalno in samostojno stranko, ter vse laži, ki jih trosijo o naši stranki si naj naši zaupniki dobro zabeležijo. Kmalu pride čas, ko dobijo Kukovecovi in Puceljevi hlapci svoje »dobro zasluženno« plačilo. Le ne pozabiti!

Novice iz St. Ilja v Slov. gor. Nekdo se je naveličal bivanja v lepem našem kraju. To je slavni junak, mrkoglegi Mermolja. Osvražen je pri vseh ljudeh. Samo s Srbom Mijovičem se še družijo. Kakor plaha zver se ozira okoli. Ako mora čakati na vlak, si ne upa na postajo, ampak se skriva za Polakovim hlevom, dokler vlak ne privozi. Ima nemirno vest, kakor nekdo, ki je Kristusa prodal. ... Saj ni čudo, ko ne upa nikomur pogledati v oči. V Beogradu nas je šentiljske in okoliške Slovence tožaril, da smo državi nevarni (menda za to, da smo se skozi desetletja neustrašeno borili za slovenstvo), zahteval je odstranitev našega dobrega učiteljstva, na ovađuški način je tožaril pri ministrstvu našega rojaka Žebota, domačega g. župnika, g. Thalerja, orožništvo, sploh vse, ki se mu niso klanjali. Nemogoče bi rad napravil gg. Supaniča, Gungla, Šumenjaka. Zapiral je stara pota čez njegovo »graščino«, rovaril proti odprtju meje za mlino in žage. Nizkotne strasti so ga vodile v politiki in nizko tudi odhaja od nas. Med našim ljudstvom ni več nikogar, ki bi »raj dal za Mermoljo in njegovo Samostojno«. — V Cersak lazi vsakih 14 dni nek rdečkasti prerok in bi rad zapeljal poštene naše delavce v brezverski socialdemokratski tabor. Vse jim obljubljuje. Delavce in male posestnike vleče za nos, kakor je Mermolja vlekel kmete. Domačini, ne dajte se zopet zapeljati, kakor ste se žal dali nekateri leta 1920. Ali s vami Kristani, Golouhi in Kisovariji, katere ste volili,

kaj dobrega prinesli? Rdeči voditelji Kristani so sebi žepe napolnili, da delavce pa so se zmenili, kot za lanski sneg. Bodite pametni, delavci! Ostanite pri naši krščanski ljudski stranki! — Silno mnogo ljudi boleha na raznih boleznih. Vzrok: mehka, mokrotna zima. — Naš okrožni zdravnik dr. Morokuti je službeno prestavljen v Velike Lašče na Kranjsko. Mermolja se hvali, da je on dosegel to prestavo. A mi bomo brez zdravnika! — Liberalni višji šolski svet je odzvel plačo g. kateheta, ki mora v groznem blatu hoditi nad 10 km daleč v šolo na Sladki Vrh. V obmejni komisiji pa že tri leta vlečejo za ničvredno delo oficirji in uradniki na dan po 1000 do 3000 K plače. Ali je to pravica? — Naše ceste po klancih so nedostopne. Pa se ne dajo zboljšati, ker imamo toliko mokrote. Pravijo, da bodo spomladi začeli graditi državno cesto iz St. Ilja preko Novin, Cersaka, Selnice na Velko. Če bo le res? — Naročnikov za »Slovenski Gospodar« šteje naša župnija nad 100. Letos je pristopilo še nekaj novih. Za volitve se dobro pripravljamo.

Smrt našega moža. Dne 8. t. m. je preminul v Rošpohu pri Mariboru posestnik, vrl narodnjak in zvest pristaš Ljudske stranke g. Simon Ambrož. Ženi in otrokom naše sožalje!

Smrt mlade cvetke. Sv. Urban pri Ptuj. Tukajšnja Marijina družba žaluje za svojo najmlajšo sestrico Genovefo Belec. Ob priliki sv. misijona 1. decembra 1922 je bila sprejeta v zemeljsko družbo Marijinih otrok, 24. decembra pa se je že preselila, stara komaj 19 let, v nebeško Marijino družbo. Očetu, vrlemu somišljeniku in županu v Vintaroveh g. Francu Belec in blagi materi izražamo globoko sožalje.

Kaj je novega pri Sv. Antonu na Pohorju. Umrli je pri Sv. Antonu na Pohorju v pondeljek, dne 15. januarja 1923 spoštovan mož Marko Vamlak po kratki bolezni. Bil je občinski odbornik, ubožni oče farnih ubogih pa tudi dober kristjan in večleten naročnik »Slov. Gospodarja«. N. v. m. p.! Otroci pri nas močno bolehalo na špičkah.

Novice iz žic. Dne 5. novembra 1922 je bil blagoslovljen novi križ ob sotenski cesti proti Spitaliču, kjer je pred letom dni bil umorjen knežji logar Lovro Sever. Postavila mu ga je vdova na svoje stroške. Zločinca še sedaj nimajo. — Dne 26. decembra smo obhajali 25 letnico tukajšnjega bralnega društva. Spominjali smo se pri tej priliki takratnega nadučitelja Bog. Jurko, treh bogoslovcev Tinka, Gosaka, Grobelšeka, ki so društvu pripravljali tla in drugih osebnosti, ki so tekom let vodili društvo. S to slavnostjo je bila zvezana Slomškova šestdesetletnica z mnogovrstnim vspehom. Sodelovali so tudi šolski otroci. Za 21. jan. 1923 se pripravlja zopet prireditve. — Zavoljo električne luči smo žičani prišli v pregovor. Mnogo vode je namreč že tekom dveh let steklo po Dravinji, odkar se je zgradila centrala, spravili drogi, napeljale žice; ali luč še ne zasveti. Sodnija je govorila, oblastvena komisija tudi. Gospod Vojnovič bi potemtakem moral sedaj ven iz svoje rezerve. Pravijo tudi, da bo vode premalo. Ko bi se tja kje bila nabirala, kar je je tekom dveh let mimo steklo, bi si morda eno zimo lahko svetili. — Čuli smo na novega leta dan, da je lansko leto umrlo v celem 7 oseb, 6 v Žičah, ena v Draživasi. Povprečna umrljivost je bila dozdaj nad dvajset. Torej je bilo zdravo leto za nas.

Slov. kršč. soc. zveza prireja vsak petek zvečer ob pol 8. uri podučna predavanja o najraznovrstnejših važnih vprašanjih. Ta predavanja so prava krščanska ljudska univerza. Jutri govori vlč. g. dr. Kovačič o »kulturnem vplivu pravoslavja«. Vabimo vse naše somišljenike, da se zanimivega in podučnega predavanja udeležijo. Gotovo bo vsem le v prid, če žrtvuje po eno uro na teden svoji lastni izobrazbi. S požrtvovalnostjo bi se lahko vsak petek dvorana napolnila. Torej na svidenje v petek zvečer v Lekarniški dvorani!

Cerkvena slovesnost. Dne 25. januarja obhajamo praznik Matere milosti z navadno slovesnostjo. Maribor in okolica naj se hvaležno spomnita svoje zavetnice in jo kalikor mogoče počastita.

Novi zvonovi. (Sv. Miklavž pri Ormožu.) Megleno je bilo, brez snega na praznik sv. 3. Kraljev. Pri nas v župniji Sv. Miklavža pri Ormožu pa je vseeno vladalo praznično razpoloženje, kakor bi bil najjasnejši kresni dan. Videli smo izpolnjeno iskreno željo. Na lepo ozaljšanih in okrašenih vozovih smo popoldne v spremstvu jezdecv, kumov in kumic, cerkvenih ključarjev ter domačega župnika ob zvokih svetinjske godbe in med gromenjem topičev, ob silni udeležbi vernega ljudstva pripeljali tri nove zvonove. Lahko rečemo, da je bilo vse navzoče, kar je imelo zdrave noge od otrok do osivelih starčkov in ženic. Za drugi dan, nedeljo, dne 7. t. m. je bilo določeno blagosloavljenje novih zvonov. Najprej je polnoštevilni domači pevski zbor, na prostem pred cerkvijo, kjer je bila zbrana cela župnija in veliko vernih sosednih župnij, zapel zvonom v pozdrav nalašč za to priliko od domačega organista zloženo slavnostno pesem. Ginljivo je bilo čuti nato, kako je s prisrčnimi besedami in z radostnimi izrazi pozdravil zvonove otrok v imenu nedolžne mladine, mladenič imenom fantov, dekle za Marijino družbo ter častitljiv mož v imenu 3. reda. Slovesno blagosloavljenje je izvršil ob asistenci 5 duhovnikov ljubljanski križniški pripor Valerijan Učak, ki je tudi v nato sledeči pridigi opisal zvonove kot glasnike vere, upanja in ljubezni ter opravil slovesno sveto mašo. Tekom 4 ur so po končanem slovesnem opravilu v cerkvi zvonovi viseli v zvonici. Ko je bila v novi društveni dvorani popoldanska prireditev, igra »Marijin otrok« zaključena z besedami: »In sedaj bodo zvonovi vse ljudstvo povabili v cerkev k zabavni molitvi«, so se med gromenjem topičev prvokrat oglasili novi zvonovi. Množica ljudstva je strme poslušala po dolgih letih zopet mile glasove, veliko ljudi je veselja jokalo. Z za-

hvalno pesmijo v cerkvi je bilo veselje tega pomembnega dne zaključeno. Želimo stoinstoletnega življenja, ki do našaj celi župniji Sv. Miklavža trajnega blagoslova in božjega varstva. Vsem požrtvovalnim faranom, ki so omogočili s svojo darežljivostjo in požrtvovalnostjo to delo, bodi Bog plačnik. Ljubljanski zvonarni pa izrekamo javno zahvalo, da je svoje delo tako mojstrsko izvršila in se natančno držala stavljenih pogojev.

Dejanska ljubezen do revnih solarjev. Poročilo od Sv. Marjete niže Ptuja. Zopet imamo zaznamovati dva lepa čina dobrosrčnosti napram naši revni šolski deci. Na Silvestrovo je nabral nam vsem dobro znani ljubitelj otrok, veleposestnik Fr. Liplin za razne šolske knjige in potrebščine 65.75 din. Na novo leto pa so domači tamburaši v gostilni Horvat nabrali v isti namen 75 dinarjev. S temi in prejšnjimi darovi skupaj 334.25 din. se je šolska knjižnica razširila z znatnim številom mladinskih knjig in nabavile so se razne potrebščine za revne učence. Srčna hvala vsem, dal Bog še mnogo posnemovalcev.

Solsko vodstvo. Malo več odločnosti. Iz Savinjske doline nam poročajo: Večkrat imam opravka v prijazni vasi Šmartno ob Paki. Seveda se pri tej priložnosti moram oglasiti v kakšni gostilni. Človek bi včasih rad pogledal, kaj je novega po svetu, toda težko se dobi kakšen list. Če se pa že dobi, no, potem pa je gotovo kakšen demokratski list. V eni gostilni se redno šopiri Jutro. Gostilničar oziroma gostilničarka je pač mnenja, da k njej hodijo sami čistokrvni demokrati. V drugi gostilni se najde Slovenski Narod. V dveh gostilnah sem našel Kmetijski list. V nekaterih gostilnah pa ničesar. In vendar, kolikor mi je znano, je velika večina Pačanov, ki so pristaši Kmečke zveze. Ali res ni nobenega gostilničarja, kateri ni demokrat in kateri bi imel korajžjo naročiti Slovence ali kakšne druge liste na primer Stražo, Slov. Gospodarja itd. Ako že Pačani nimajo toliko korajžje, da bi zahtevali v gostilnah naše liste, naj drugi gostje, katere pripelje pot v te gostilne, zahtevajo naše liste. Malo več odločnosti, pa bo že šlo.

Izpod Oljske gore. Na potu iz Gorenj proti Podgori je nekdo našel eno sicer slabo razvito, pa precej obrabljeno pamet. Zavita je bila v tri številke lista »Naprejek« z dne 11. jan. t. l. št. 7. Kdor jo je našel, naj jo pošlje na uredništvo lista »Nazaj«. Za nagrado dobi najditelj eno lansko pratiko.

Novica iz Rečice ob Paki. Z ozirom na krajevne potrebe in zelo naraščajočo socialno demokratsko gibanje bode baje tukaj začel izhajati nov list, ki se bo imenoval »Nazaj«. Izhajal bo ob vsaki lunini izpremembi enkrat ali pa večkrat, kakor bo pač vplivala luna na izdajatelja. Ime izdajatelja, ki bo obenem tudi urednik, je za sedaj še stroga tajnost. Sicer ga pa ne bo težko spoznati, ker bo obvezan vedno nosil rdečo kravato. Celoletna naročnina bo 10 litrov jabolčnika.

Zanimivosti iz Šmartna ob Paki. Neki gospod, pardon, sodrug, je našel stroj za mlatenje prazne slame. Prvo skušnjo je javno napravil v »Naprejeku« št. 7. Stroj se je baje izvrstno obnesel, kar se tiče glede mlatve same. Ni pa še poskusil tega, kar je mlatil, izvežati. Kakor se pa nam dozdeva, iz celega velikega kupa slame ne bo nič zrnja in nič kruha. Potem pa bo vse napanjanje možganov zastoj. Naše sožalje.

Ako moramo plačati, lahko tudi zahtevamo. Iz Šoštanja nam poročajo: V tukajšnjo gostilno Mihaela Cerovšek zahaja vsaki dan veliko ljudi od blizu in daleč. Gostilničar pa menda misli, da so vsi ti njegovi gostje sami demokrati, ker ima v svoji gostilni same najbolj strupene demokratske liste kakor n. pr. Slovenski Narod, Jutro, Nova Doba, Domovina itd. Zastonj se pa gostje ozirajo po Slovincu, Slovenskemu Gospodarju, Straži, Domoljubu ali vsaj po Avtonomistu. Ali gospod Cerovšek res misli, da gostje v njegovi hiši morajo čitati demokratske liste? Z gotovostjo lahko rečem, da niti 20 odstotkov njegovih gostov ni demokratov. V šoštanskem okraju je ljudstvo v veliki večini v taboru SLS. Ali g. Cerovšek tega ne ve, ali noče vedeti? Ali mogoče on ima te liste zato, da bi mi v njegovo hišo ne zahajali? Mi želimo, da se on o tem izrazi, da potem vemo, pri čem smo. Našim somišljenikom pa rečemo: Povsod v vsaki gostilni zahtevajte, da se vam postreže z našim listom. Ako imamo pravico plačati, imamo tudi pravico zahtevati. Dobro se zapomnite gostilne, katere se bojijo naših listov. Prihodnjič enkrat priobčim imena onih gostilničarjev, kateri imajo naročene naše liste.

Zahvala. (Dopis iz Trnovske vasi pri Sv. Bolfenku v Slov. gor.) Precej dolgo je že od kar je naša občina dobila iz Maribora nov bronast zvon za občinsko kapelo sv. kralja Štefana. Veliko veselje takrat vladalo v celi občini, kajti vsak ima na zvonu svoj delež. Kupljen je s skupnimi darovi vseh občanov. Ponosno smo ga nesli v procesiji od farne cerkve, kjer je bil blagoslovljen, v svojo vas, kjer nam kliče vsak dan glasno in prijazno ave Marijo. Županstvo čuti dolžnost, da se zahvaljuje prav lepo še vsem in vsakemu za vse darove, ki so omogočili, da smo dobili v tako kratkem času zaželen zvon; posebno se zahvaljuje rojaku Antonu Rajšpu, ki je prostovoljno prispeval polovico cele kupnine. Zvon zato tudi nosi njegovo ime. Napis se glasi: »Po vzgledu darežljivosti vseh občanov, zlasti Antona Rajšpa — vlito leta 1922«.

Gospodarstvo.

Ne pozabite do 31. januarja davčni oblasti prijaviti svoje dohodke in izdatke iz leta 1922 v svrhu odmere dohodninskega davka. Napravite si točen prepis, kar ste naznanili. Tiskovine, ki jih je za somišljenike naše stranke mojstersko sestavil g. Alojzij Supanič iz Jarenine, se dobijo v tajništvu SLS v Mariboru. (1 izvod 2 kroni). Kdor do 31. januarja ne prizna dohodkov in izdatkov, temu predpiše davčna oblast do-

rodnine, kolikor se ji zljubi. Tak tudi izgubi pravico priziva.

Kako hoče sedanje ministrstvo urediti izvoz. Izvažanje moke in drugih mlevskih izdelkov se dovoli na ta način, da smejo izvoziti mlini za vsakih 100 kg pšenice, ki jo naročijo izven države, 75 kg moke. Na ta način mlini preprečijo prevelik izvoz domače pšenice in moke, obenem pa dobijo delo za velike mline, ki baje nimajo dovolj domačih pridelkov. Otrobe smejo mlini izvažati, ako plačajo pri 100 kg 25 dinarjev izvozne carine. (Ali ne bo med otrobi preveč moke?) Brez carine se dovoli izvoz suhe rezanice od sladkorne pese (odpadki, ko se izvleče sladkor, dobri za živnorej!) Tudi hrastove prage (švelarje) lahko vsak podjetnik izvažata, toda za dva, ki jih izvozi mora dati prometnemu ministrstvu enega zastoj. Dovolitve za carine prost uvoz živil se ukinejo, kakor hitro bo Dalmacija dovolj založena, kajti ta namreč trpi naravnost lakoto.

Kmetijski pouk po deželi. Oddelek za kmetijstvo priredi v drugi polovici mesca januarja t. l. sledeče poučne tečaje in predavanja na Stajerskem: 1. V nedeljo, dne 21. jan. v Prevaljah (anketa za Meziško dolino v svrhu določitve smernic za pospeševanje kmetijstva, okr. ekonom Wernig), V Mali Nedelji po zborovanju kmet. podr. (o važnosti reje dobrih plemenjakov, živinor. inštruktor Zupanc), v Bistrici v Prekmurju (o živnorej, o zboljšanju hlevov, okr. ekonom Vojsk), v Krajini v Prekmurju ob 13. uri (o gnojenju z umetnimi gnojili, pomoč. okr. ekonom Pavlica), v Rogaske Slatini ob 10. uri v gostilni Stern (o kletarstvu, pomočnik okr. ekonom Stamberger), 2. V nedeljo dne 28. jan. v Vuze-nici (o pospeševanju živnorej, o sadjarstvu, okr. ekonom Wernig), v Trbovljah pri zborovanju kmet. podružnice (o svinjereji, o povečanju produkcije mleka, živ. inštruktor Zupanc), v Turnišu v Prekmurju (o živnorej in o izboljšanju hlevov, okr. ekonom Vojsk), v Krogu v Prekmurju ob 13. uri (o gnojenju z umetnimi gnojili, pomočnik okr. ekonom Pavlica), 3. V ponedeljek, 29. jan. pri Sv. Marku po zborovanju kmet. podružnice (o izboljšanju krme, o vzgoji plemenjakov, živ. inštruktor Zupanc) ter isto predavanje dne 31. jan. v ponedeljek v Hrastniku po zborovanju kmet. podružnice.

Nova obdačenja vina. Še pred odstopom prejšnje vlade se je izdelal zakonski načrt, ki bi popolnoma uničil našo lepo in v mnogih krajih edini vir dohodkov tvorečo vinogradništvo. S tem zakonom se ne bi ubili samo vinogradniki, ampak tudi revni viničarji, ker bi njihovim gospodarjem usahnili vir dohodkov. Dvatisočletna kultura vinske trte bi se na mah ubila vsled neosnovanega in v dejanskih razmerah neopravičenega pobiranja silno visokega davka na vino, katerega že itak dragi produkt naših goric ne bi mogel več prenesti. Za škropljenje neobhodno potrebna galica je dosegla že skrajne cene, žveplo bo letos poskočilo, ker se dviga lira; vsak kol stane že 5—6 K in strojev za obdelovanje goric, kakor brizgalk in puhalk si manjši posestnik ne more niti več kupiti. Ne glede na vinske davke, katerim je podvržen trtni nasad, ne glede na visoko osebno dohodnino, katero mora plačati že

vsak majhni vinogradnik. Ako pridelal samo 6—8 hl vina, hočejo sedaj še pobirati posebni davek na vino in vinski mošt, ki bi naj znašal za boljša vina 12 din. za 1, za slabša vina 1.50 D, za vinski mošt pa 1.25 D. To ogromno povišanje bomo razumeli še-le tedaj, ako se bomo zavedali, da je bilo vino obdačeno dosedaj po stari ceni 35 para za liter. Saj ne bo nikdo več mogel prodati svojega vina, in noben delavec in uradnik v mestu si ne bo mogel več privoščiti niti osminke pri takih davkih. Mestne občine še bodo pobirale posebne doklade, ki znašajo po večjih mestih že sedaj do 300 odstotkov prvotnega davka. Zgodi se torej lahko, da se bo v Ljubljani, Zagrebu, Mariboru itd., pobiralo po 150—200 K za liter boljšega vina! Namesto, da bi vlada obdačila alkoholno industrijo, fabrike za žganje in likerjev, pivovarne, pa se je vrgla na naravni produkt zemlje. Proti novemu obdačenju vina morajo vsi sloji Slovenije energično protestirati.

Vinogradniki! Po izdelanem zakonskem načrtu, kateremu so kumovali naši samostojneži in demokratje, se namerava pobirati 12 din. ali 48 kron za liter od kvalitetnega (boljšega buteljčnega vina), 1.35 Din. ali 5.40 K za navadna namizna vina in 1.25 Din ali 5 K za liter vinskega mošta. Kdor hoče ta davek plačati, naj voli 18. marca: samostojneže in demokratje.

Izvoz vina. Kakor slišimo, hoče minister poljoprivrede i voda na razpoložanju g. Pucelj izvoziti 100.000 vagonov vina na Čehoslovaško. Pri tem delu mu bosta pomagala Kmetijski list in g. ravnatelj B. Skalicky. Ker nameravajo plačati novo vino, ki ima vsaj 7 odstotkov alkohola po 20 čehoslovških kron se bo izvoz po dosedanjih informacijah sigurno izplačal. Kdor želi natančnejših informacij, naj se obrne na svoj krajevni odbor SKS ki že ima vsa podrobna navodila. Pred volitvami bo že šlo!

Iz južnega vinskega trga. Vinska kriza v naši državi je sedaj tako ostra in huda, kakor je ne pomnejo naši vinogradniki in vinski trgovci desetletja nazaj. Po Zagrebu kar turgoli dalmatinskih seljakov, ki ponujajo črna in bela dalmatinska vina, ki ležijo v Bakru. Dalmatinska vina so na ponudbo za vsako, še tako za letos neznatno ceno. Pa ves ta trud ubogih dalmatinskih vinogradnikov je zamanj, ker se noče spustiti niti eden zagrebški vinotržec, gostilničar ali vinski agent v vratolomijo s prevozom dalmatinskih vin, ker ni mogoče iz Bakra do Zagreba po železnici spraviti niti enega soda vina. Prometne neprilike v Bakru so od dne do dne slabše in prav nikdo se ne zgane na višjem mestu, da bi jih vsaj deloma popravil, če se že ne dajo odstraniti popolnoma. Enako slabo kot dalmatinskim vinogradnikom se godi tudi hrvatskim, ki ponujajo po Zagrebu svoja slaba vina po 3.25 do 3.50 din. 1 l. O vinskem izvozu iz naše države sploh ni niti govora. Gosp.

Učenec ali učenka z dobrimi šolskimi spričevali se sprejme v trgovino mešanega blaga Paul Košenina v Gomilskem. 1—2 77

Posestvo 11 oralov, cena 270.000 K. Veliki Lipč glav 42, 20 minut od postaje Loče, Bombek, krojač, Zreče, kolodvor. 1—2 56

Sodarske pomočnike sprejme v trajno delo pri dobri plači, prostem stanovanju, hrani in perilu v hiši. Fran Repič v Ljubljani, Trnovo 71. 71

Celo kimono, primerno obleke, kostimi za maske, bluze, traki, lakčevlji, poslačeni in barvani plesni čevlji, nov klak fiva, salonska obleka, moški čevlji, prvotne lovske hlače zelo lep zimski plašč (še predvno blago) se vse zelo po ceni prodaja. Cankarjeva ulica št. 2 II. nadst. na levo vrata 8. 30

Cepijene trte. Večjo množino kakor vsako leto različnih sort na ameriški podlagi tudi belo v koreninjenno šmarnico imam za prodati po dnevnih cenah. Eranc Horvat Mostje p. Jurčinci pri Ptuj. Prosim znanke za odgovor. 1114

Služba organista in meznarja v Kalobju, St. Jur ob j. ž., se odda s 1. marcem t. l. Prednost imajo oženjeni in oni, ki so zmožni tajništva. Plača po dogovoru. 63 2—1

Žive poskočne pesmi za muhasti predpust ima org. Rozman, Vel. Nedelja. Cena: Denar papirj, 6 D s poštn. vreč, na povzetje pa 10 D. 18 2—1

Dobro ohranjena konjska oprega se po ceni prodaja ali se zamenja za drugi predmet. Vpraša se Studenci Zrinskega ul. 1 pri Mariboru. 7309

Proda se hiša v trgu Kozje, pripravna za obrtnika ali vpojajca. Posestnik: Janez Cater, Kozje 101. 49

Proda se dobro idoča pekarniška zgradba, zraven se nahajajo 3 orate zemlje. Naslov pove uprava. 55 3—1

Malo posestvo obstoječe iz dveh hiš, dveh kuhinj, kraljevega hleva škodnja, listnja, treh svinjskih hlevov in velike zleti, vse zidano in krito z opeko; tri njeve travnik, goša se prodaja pri Sv. Marjeti na Drav. polju 30. 62

Prodajalica starejša prvotna moč se sicerjme 1. marca v trvdki Karol Sima, Poljčane. 1—2 62

Učenka 14 do 16 let stara se sprejme takoj v trgovino meš. blaga. M. Vester. Vitanje pri Celju. 1—3 67

Prodaj vso pripravo za brod s čolnom vred Vrv je dosti močna za prevajanje vozov. Oglasiti se je pri Ivanu Sajovec, Tribelj, pošta Libelče, Koroško. 57

Na prodaj vinograd z lepo vilo, gospodarskim poslopjem, sadonosnikom in gor-dom blizu ceste, zraste deset polovnjakov vina in meri celo posestvo 3 orale. Podlehnik v Halozah. Oglasiti se je pri trvdki Anton Mahorič, Ptuj. 59 1—2

Pridnega učenca poštenih staršev sprejme takoj trgovina V. Krisper, Rogatec. 61

Malo posestvo v rav-nini, pol ure od trga Kojnice, četrt ure od žel. postaje Draža vas, v Novi vasi 19, se prodaja. Cena 100.000 K. Posestvo obstoji iz velike njive in sadonosnika, jesene hiše z 2 sobama ter hlevom za kravo. Vsega skutoj je okrog 1 oral zemlje. Lastnik posestva je Alojzij Peic, Sp. Rečice, p. Laško. 72

bivši minster Pucelj je sklenil s Čehoslovaki tako vinsko pogodbo, da nismo in ne bom izvozili na Češko niti enega litra našega vina. Sedanje vinske krize v naši državi je veliko kriv Pucelj, ki je tako neumno nafarihal naše vinogradnike in vinotržce s papirnatno vinsko pogodbo s Čehoslovaki.

Iz zagrebškega žitnega trga. Med našimi žitnimi trgovci vedno krožijo vesti, da bo vlada znatno znižala carino na žito in radi tega so tudi žitni spekulantmi minuli teden pokupili veliko žita za izvoz. Ponudba raznih žit pa je bila prejšnji teden v Zagrebu slaba in največ radi slabih cest, po katerih je bilo skoro nemogoče voziti. Žitne cene so se zopet dvignile in to radi slabega železniškega prometa. Sicer res vedno in vedno ponavljamo staro pesem, da je dviganja žitnih cen v naši državi po največ kriv slabi promet, a istina je. Novi železniški minister radikal dr. Jankovič je pri svojem nastopu lepo izjavil in razglasil, kako bo uredil promet, a bo menda ostalo le pri prazni obljubi. Ker prometne razmere pri naših državnih železnicah se od dne do dne slabšajo. Naš železniški promet je tako globoko zavožen v blato nereda, da bi ga zamogla povleči na tir reda edino le krepka ministrska roka, kot jo je pokazal na primer svoječasn železniški minister dr. Korošec. Dejstvo je in ostane, da želez-se ne bo uredil promet na naših državnih železnicah, se ne bo povzpelo do nikakega stalnega stanja ne naš žitni trg in ne naša valuta. Ako bi se pa sedanjemu železniškemu ministru posrečilo, da uredi naš promet in ga je kolikaj dvigne, potem bo postal eden za našo državo najbolj zaslužnih mož. Žitne cene: pšenica je po 4.30—4.40 din., rž po 3.50—3.75 din., slavonski oves po 2.95—3 din, bosanski je za 25 par cenejši, nova koruza po 2.20—2.50, posušena po 3 din. od postaje v Vojvodini in Sremu. Moka nularca je po 6.25 din. od postaje pri kakem večjem mlinu. Otrobi po 1.75—2.27 din. Sekasti fižol so prodajali po 3.50—3.75 din.

Lesni trg. Od zadnjega našega poročila v Slovenskem Gospodarju glede položaja na lesnem trgu so se razmere v Sloveniji bistveno izpremenile med tem, ko je položaj na Hrvatskem (Slavoniji), kjer je glavni lesni pridelek hrastovina, še neizpremenjen. Cene hrastovine so sledeče: Debla la K 2000.—, debla la K 1000.—, debla za furniranje K 3400—4000.—, fini rezan les K 3000—10.000.—, izbran rezan les 10—14.000 K, deske do 5 cm 6500 K, doge, kiodgovarjajo francoskim zahtevam 38—48.000 K za 1000 komadov, frizi 3000—4400 K. Pri nas v Sloveniji so ostale cene trdemu lesu neizpremenjene in se plačujejo za 1 m³ bukovine: debla la 800 K, rezan les la parjen 3800 K, frizi 1800 K. Tudi ostalim vrstam trdega lesa se niso cene izpremenile in se plačujejo javorjeva debla po 1200 K za en kubični meter, jesenova debla la po 1200 K za en kubični meter, brezova debla po 800 K za en kub. meter. Izpremenile so se pa cene jelovine. Kakor smo že omenili v zadnji številki Slovenskega Gospodarja so prišli v naše kraje italijanski kupci, ki so se zopet okorajžili vsled nizkega stanja naše valute in ki upajo, da bo vrednost našega dinarja v primeru z italijansko liro še padla. Ti italijanski kupci pokupijo sploh vsako množino rezanega lesa, ki jim pride pod roke in plačujejo še dokaj dobre cene. Tako so dosegle konične deske la in la že ceno 1800—2000 K, če so samo iz smrekovine, medtem ko plačujejo deske iz jelk za približno 15—20 odstotkov manje. Paralelne deske od 13 mm debeline naprej plačujejo po 2600—2800 K. Značilno pa je, da se je mnogo italijanskih lesnih trgovcev odločilo plačevati les v našem denarju, medtem, ko so prej reflektirali samo na prodajalce, ki so bili pripravljeni sklepati pogodbe v lirah. Očividno upajo, da se bo stanje naše valute izpremenilo v njih korist, to se pravi, da bo kurz našega dinarja še padel. Nemogoče ravno ni, da se jim uresniči in posreči ta spekulacija.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 102.50—103 din., francoski frank 7.06—7.07 dinarjev. Za 100 avstrijskih kron je plačati 0.148.5, za 100 čehoslovških kron 294—297, za 100 nemških mark 0.91 in za 100 laških lir 512 dinarjev. V Curihu znaša vrednost našega denarja 5.30 cent. (1 centim je 1 para). Od zadnjega poročila je vrednost dinarja padla za 30 točk.

Dopisi.

Velenje. V nedeljo, dne 7. t. m. se je vršil skupni se-stanek naših pristašev iz več občin navzočih je bilo tudi mnogo rudarjev. Poročal nam je tovariš Uranjek iz Griž. Po njegovem poročilu se je sklenilo, da semoramo združiti vsi kmetje in delavci kot en moč pri volitvah v SLS. Poživila se je zopet Jugoslovanska strokovna zveza rudarjev in omenila se je delavska zveza. Razšli smo se prepričanjem, da je v skupnem delu gotova zmaga. Poročevalec nam je pojasnil potrebo naših krščanskih listov in sicer Slovenski Gospodar in «Pravica», ki je ravno kar pričela izhajati kot glasilo krščanskega delavskega ljudstva.

Proda se

1. Glasovir še popolnoma v dobrem stanju.
2. Vor za težko vožnjo, še skoraj nov.
3. Napol pokrit voz, še popolnoma v dobrem stanju.

Prodaja po dogovoru. Anton Ienik, trgovec in posestnik na Bučah 25, pri Kozjem. 66 2—1

Poštenega

hlapca za konje sprejme:

Lesna trgovina „Suma“ Maribor, Milska ul. 29.

Pozor! Priden viničar s 3 do 5 delavskimi močmi se pod dobrimi pogoji takoj sprejme. Vpraša se se pri Ivan Knaple, Vodole 28 St. Peter nize Maribora. 88

Trgovci, Industrijci in posestniki pozor!

Proda se po posebno ugodni ceni večja množina gozda 1 uro oddaljeno od železniške postaje St. Lovrenc na Dravskem polju. Gozd meri približno 40 oralov ter obstoji iz približno 10 oralov mladose, drugo pa so smreke, bori, hrastje, bukovje, ki se uporablja za jame, za zidanje in za drva. Ogleda se lahko pri logarju Antonu Rincu v Doklecih. Za ceno se vpraša pri g. 61

Igo Hauptman-u, Križevci pri Ljutomeru.

Odvetnik
dr. Fran Tomšič
naznanja, da je otvoril svojo odvetniško pisarno
v Mariboru, Aleksandrova c. 43/II
(nasproti glavnega kolodvora). 1—2 73

APNO IZ ZAGORJA

najfinajsi

75 3—1

Portland - Cement,

cementne in glinaste cevi in druge raznovrstne cementne izdelke in stavbene potrebščine priporoča tovarna za cementne izdelke

C. Pickel, Maribor, Koroščeva 39.

Kostanjev les

deske in tesani les kupuje po ugodnih cenah ter prosi pismene ponudbe 1—3 69

ET WEST MARINC, Celje, Kapuc. ul. 2

Sv. Marjeta na Dravskem polju. Iz raznih krajev slišimo in beremo, kako se ljudje pritožujejo nad delom mladih liberalnih učiteljev. Tudi mi imamo takega mladega liberalnega učitelja, ki se repenti kakor kak mlad petelin. Domišlja si, da je takim petelinom vse dovoljeno. V šolo je spravil s sokolstvom prepir. O tem njegovem delovanju morebiti drugokrat kaj več. Nas davkoplačevalce še zanima nekaj drugega. V stari šoli je stanovanje za nadučitelja. A kaj je mladi, mogočni g. Kovačič naredil? Stanovanje (največjo sobo) je spremenil v telovadnico za Sokola. Gospod Kovačič je tako mlad in pameten, da ne ve, da stanovanje ni telovadnica. Težke tisočake moramo plačevati za popravilo poslopja vsi in ne samo Sokoli, a Orli seveda ne smejo tam telovaditi. Vprašamo vas, g. Kovačič, ali je poslopje vaša lastnina? Mi davkoplačevalci bi radi vedeli, kdo vam je to dovolil? Ako je krajni šolski svet to dovolil, bomo od njega zahtevali odgovor. Ako je okrajni šolski svet zadovoljen z vašo predrznostjo in politično zagrizenostjo, je to žalostno znamenje za ude krajnega šolskega sveta. Davkoplačevalci zahtevamo od krajnega šolskega sveta, da napravi red. Stanovanje ni telovadnica, zato naj prepove telovadbo v šolskem stanovanju za Sokole in Orle. Krajni šolski svet bi vendar moral vedeti, da je on lastnik, gospodar šolskega poslopja, ne pa mlad, politično zagrizeni učitelj. Toliko bi že morali vedeti! Kam pa bomo prišli, če bo vsak liberalni petelin lahko delal z lastnino davkoplačevalcev, kar bo hotel. Mi še enkrat pozivamo krajni šolski svet, da stori svojo dolžnost. Če mladi domišljavi liberalček Kovačič misli, da lahko z nadučiteljevim stanovanjem dela, kar hoče, naj ga krajni šolski svet pouči, da sme sobe rabiti le za stanovanje, ne pa za telovadbo liberalnega Sokola. Seveda gospod učitelj Kovačič je tako pristranski in politično zagrizen, da tega ne spozna, da si je celo študiral. Vsak človek, ki ni pristranski in politično zagrizen, mora priznati, da je naša zahteva pravična in v korist vsem davkoplačevalcem. Bomo videli, kaj bodo tisti, ki so odgovorni za šolske sobe, storili: ali bodo hlapci mladih liberalnih petelinov in političnih zagrizencev ali pa zastopniki in branitelji koristni davkoplačevalcev. Dolgo smo čakali, ker pa se ni nič zgodilo, moramo javno tržiti pravico.

Terniče. Dne 8. januarja je nepričakovano umrl 7 letni šolar Tomažek Sagadin. Bil je še vesel v šoli, ko je prišel iz šole, se je igral z dvema šolarjema, pri tem pa padel tako nesrečno, da je bil v par minutah mrtev. Kakega udarca ali rane ni bilo najti na njem, menda si je zlomil tilnik. Bil je ljubezniv, priden šolarček. Boga je zato dopadlo, vzeti ga zgodaj iz sveta ter presaditi med anjele v nebeški raj. Zdrav in vesel je prišel iz šole, kdo bi si mislil, da bo čez četrto uro že mrtev. Res, smrt pride kakor tat.

St. Janž na Dravskem polju. Vsled napačnega ravnanja nekdanjega nemškutarskega okrajnega zastopnika, vojnih razmer in posledic in nepoučenosti mnogih posestnikov, je kakor drugod, živinoreja v našem okraju zavožena ter vedno bolj propada. V zadnjem času pa je skoro povsod prodrlo spoznanje, da tako ne sme iti naprej, da je treba napeti vse moči, da se živinoreja, ki je skoro edini vir dohodkov za kmeta, povzdigne in napelje v pravi tir, ki ga zahteva zdrava pamet in narava. Dne 31. decembra l. l. nam je o tem govoril praktično in navdušeno g. živinorejski inštruktor Martin Zupanc iz Celja. Podal nam je praktične nasvete, kaj nam je storiti, da bomo mogli trajno povzdigniti živinorejo v našem kraju. Debata ali razgovor po predavanju in razna vprašanja so pokazala, da se mnogi zelo zanimajo za to prevažno stvar, ki bi zaslužila, da bi se vse, ne samo nekateri za njo zavzeli in z združenimi močmi delali za napredek v živinoreji. Začetek je že storjen.

Ljutomer. Po dolgi mučni bolezni je odpoklical na Stefanovo minulega leta Vsemogočni k sebi v boljše življenje v starosti 44 let tukajšnjega trgovca in posestnika gospoda Mihaela Cimerman. Rojen je bil v sosednjih Babincih. Sreča mu je bila dokaj mila. Poznal je gostoljubnost. Rad je omenil, kako je kot šolar hodil streč s sv. maši semkaj in to nešteto krat tudi pri najslabšem vremenu. Milost Najvišjega je še privedla k njemu s cerkvenimi tolažili našega požrtvovalnega č. g. kaplana Lovreca, ki je posetil trpečega mnogokrat ter prebil pri njem potrpežljivo in z vso vsmo. Na Božič med pozno službo božjo so bile bolnikove zadnje, razločno razumljive besede »Angel varuh«. — Pogreb je vodil in opravil obrede z resnostjo in gorečnostjo, da je ganilo vsakega globoko, več. g. profesor Vreže ob ogromni udeležbi prijateljev in znancev ter so bili zastopani posebno častno pokojnikovi bivši sovaščani. Njegov brat gospod Janko Cimerman, trgovec v Ljutomeru, in gospa roj. Šerec, sta bila pokojnikova opora in tolažba že od začetka njegove dolge bolezni; storila sta zanj vse, kar je pač razumljivo takemu, ki pozna ti blagi osebi, koji sta si začrtali življensko pot na temelju vsestranske poštenosti in značajnosti. Svetila pokojnemu večna luč, naj počiva v miru!

Iz Osluševca. Med ogromno čredo zdravih in mirnih ovac se je vmešal na dan sv. Stefana tudi en garjav oven. Ta napredna žival ni tokrat svojih rogljčkov upala kvišku podržati, seveda iz previdnosti. Zaletel se je še le komaj 4. januarja v mariborskem demokratskem »Taboru« v gospoda Korparja, poslanca Žebota in prof. Vesenjaka. Ko je dregal nepremišljeno imenovanega je tako razburilo, da je gospoda Rižnarja za eno čisto majhno stvar s svojo visoko a ne preveč polno glavico butnil. Ta hudodelec bi gotovo tudi svojo zaslužen kazno dobil, a k sreči so njegove vroče žile bile še pomirjene, ker se je na bodoči oslušovski »Bahnhof« zmisli. Mogoče si misli, da bodo enkrat tam »Peronkarte« prodajali in si na ta način z lahkoto kruh služil. Konec šale! Bodi ti pa dragi junak povedano,

da ti s tem smešnim in lažnjivim dopisom nisi položil vogelnega kamna bodoči postaji, ampak nasprotno. Verjemi mi tudi, kako nevarno se je zaletavati s preveč pa mešno glavico v poštene in mirne ljudi, ki ti v tvojem življenju niso nič zalega storili, bodeš videl, da človek lahko dobi »Gehirnerschütterung« pri takem poslu. Ako bodeš še v prihodnje kaj rabil, se spet oglasi.

Sv. Bolhenk v Slov. gor. Odkar so razpisane volitve za parlament, hoče bogata mestna gospoda kar preplaviti naše vasi in doline s svojimi listi; ker na cente se pošilja med kmetsko ljudstvo mariborski »Tabor«, glasilo dr. Kukovca, Voglarja in dr. Kodermana. Za njim bo kmalu pričapljial samostojni »Kmetijski list«, glasilo Pucija, Mermolja i. dr.; ne bo dolga in nas bo obiskal »Republikanec«, list nove stranke v Celju. Štiri leta, odkar so minule zadnje volitve, se gospodje niso brigali za nas; vsak je hodil za svojim dobičkom, za naše težave niso imeli srca. Zdaj, ko jih zapušča njihovi prejšnji volilci v mestih in se jim majajo tla pod nogami, so se spomnili dežele, da jim kmetijsko ljudstvo ohrani mastna korita. Saj se pripoveduje, da miši prve zapustijo ladjo, ko se začne potapljati, in bežijo. Tudi mestnim visokim gospodom se potaplja ladja sreče in mi revni deželani, ko so nas prej prezirali in stiskali, mi bi jim naj šli v ogenj po kostanje, da bi ostali ministri in bogati izvozničarji še vnaprej. Ne, ne, tako neumni ne bomo. Zato svetujemo vsakemu, ki dobi list, katerega si ni naročil, da ga takoj vrne; prekriža naj samo svoj naslov na listu in napiše: Nazaj, se ne sprejme! Kdor tega ne stori, ima lahko še sitnosti; od njega list lahko zahteva drago naročnino.

Iz Dolene pri Sv. Trojici v Haložah. V prvi številki Slovenskega Gospodarja najdem v poročilu iz Srednjih Halož sledeči verz: »O Avstrija, ti dom si moj!« krasno, toda za avstrijskega državljana, ne pa za vnetega samostojneža, kakor je Feguš Jaka, ali po domače »poštni Joki«. »Za te živim« — da žrtvoval si se, ko si romal na račun davkoplačevalcev s pokojnim Linhartom v družbi mnogih štajercijancev — sedanjih navdušenih samostojnežev celo na Dunaj, tožarit lastne rojake. »Za te gorim« — grozno za premnoge! Še celo naš navdušeni avstrijanec je vstrepetal, ko je bilo treba v začetku mobilizacije dejansko pokazati svojo gorečnost. Izpodrinil je vsled strahu pravomočnega župana, svojega lastnega svaka raz občinski prestol, da je moral siromak radi njega krvaveti in trpeti ves čas vojne na bojnih poljanah. Jaka pa, tako goreč, je lepo mirno ostal doma za pečjo. Lahko in po ceni bi nam bil tedaj s pomočjo mu na razpolago danih ruskih ujetnikov popravil naše podlehniške ceste in mostove, toda tega ni storil; še dandanes so iste najlepši dokaz njegovih zaslug, saj menda v celnem okraju ni najti slabejših. Vse svoje zmožnosti je posvetil samemu sebi v korist in pa ob času volitev Samostojni stranki. Ko bi ga videli kot predstojnika samostojne liste, kako je vstrajal ves dan na sedežu za skrinjico, kako je salutiral s klobukom na glavi svojim privržencem, jih s pogledi bodril tako, da so mnogi volilci dvigali prazne roke proti njemu v znamenje, češ, sedajle pred teboj sem jo izpuštil. In tedaj so dobili vsi ti za oddane glasove Samostojni? Nobenih koristi ni jim prinesla nova stranka, stradali so tukajšnji Haložani, kakor še nikoli poprej. Mnogi so izpregledali in le nekaj jih je še, ki so mu radi vinca, ki jim ga daje včasih, ostali zvesti. Tudi ti bodo spoznali, da v Joknovi tovarišiji glavca boli, v Samostojni stranki pa mošnja trpi. Dal Bog, da bi bilo po volitvah dne 18. marca t. l. v obojem oziru bolje.

Sv. Jožef nad Celjem. Ob koncu leta se cerkveno predstojništvo Sv. Jožefa vsem darovalcem prav prisrčno zahvaljuje za milodare za nove zvonove. Nabrana svota pa še nikakor ne zadostuje za naročilo, zato prosi cerkveno predstojništvo še nadaljni blagohotnih darov. Sv. Jožef bo vsem tisočero poplačal.

Marija Graec. Odborniki krajevne Kmetске zveze so nabrali za volilni sklad S. L. S. 336 kron. Darovalcem iskrena hvala.

St. Janž pri Velenju. Dne 8. t. m. smo izročili hladni zemlji zelo spoštovanega, čez 78 let starega Jožefa Vodusek. Rajni je bil samski, zelo priljubljen pri sosedih, izredno pobožen in marljiv katoličan, vsikdar pa tudi zvest volilec in pristaš naše Ljudske stranke, osobito pa velik dobrotnik naši župni cerkvi, za kar mu bo Bog gotovo najboljši plačnik. Na pogrebu se je nabralo 310 kron za Slovensko-katoliški tiskovni sklad. Bodi mu zemljica lahka!

Rajhenburg. Fantje in dekleta iz Gorice in Razteza bodo priredili dne 21. t. m. po večernicah v dvorani rajhenb. izobraževalnega društva po večernicah burkotrodejanke: »Moč uniforme«. Smeha bo za mehe, pridite pogledat in poslušat, da boste videli in spoznali, kako se znajo fantje in dekleta iz tega rajona postaviti! Na svidenje!

POGLAVJE IZ SOKOLSKEGA EVANGELIJA.

(Dopis od Sv. Lovrenca na Dravskem polju).

Ob nastopu novega leta smo delali bilanco in videli da moramo podati še nekatera pojasnila iz prošlega meseca. To zahteva pravičnost in poštenost, pa tudi ljubezen do resnice in stud nad lažjo. Umrl je v prošlem mesecu Sokol R. Frank. — Bog mu bodi milostljiv. V Sokolskem domu je bila seja. Na Stefanovo so se Sokoli stekli in nekaj dni nato so cirkovski orožniki gonili po vasi Sokole, med njimi starostar Franka. Pa vse to nas St. Lovrenčan ne bi dvignilo iz ravnotežja, da si smo občutljivi, da ni prinesel »Tabor« št. 292, od 28. dec. 1922 posmrtnice raj. Rudiju Frank, ki je nestvarna, polna zavijanja in laži, sklepčno vsebujoča krivičen napad, podtikanje, sodbo in izzivanje.

Pokojnemu samo mir božji, katerega je, upajmo, našel tam, kjer je zdaj, ko ga ni mogel tukaj; naslednji odgovor gre samo na račun pisca posmrtnice, ki je v

duhovnem sorodstvu z duševnimi blodnjami velikega brata, proizvajanimi ob gomili pokojnega in na sokolskih večerih v tretjem razredu šolskega poslopja. Gorkejšje zausnice sokolstvo pač še ni dobilo, kakor jo je dobilo s to posmrtnico. Kdor pozna razmere in ve za podrobnosti, strmi, kako je mogoče tako potvarjati resnico, tako umazano lagati! Nekdo je govoril o veliki pokvarjenosti, ali o oni velikega brata, ali o oni, faliranega študenta, se bo po možnosti dognalo, seveda potem je to mogoče. Ni ga zahtevala zemlja, v katero ste ga položili, postal je žrtev sokolskega mišljenja. Res, v svojem sokolskem mišljenju je vzel s seboj v Pluj dolg nož, v svojem sokolskem mišljenju se je pridružil v gostilni na Hajdini, da mora biti K. mrtve, v svojem sokolskem mišljenju je divjal z nožem v roki za žrtvijo, kateri je prisegel smrt, dokler ni izkravnel na rani, zadani z nožem, ko ga je stavil na prsa drugemu in ki mu je bil najzvestejši prijatelj in najvernejši spremljevalec, zlasti od kar je bil Sokol, kar lahko izpričajo vsi, ki so ga poznali. Bil je najzvernejši brat sokolskega odseka, odločen in značajan, ki strahopetnega dvoma in malodušnosti ni poznal. S svojo dušo in srcem se je od dne do dne približeval sokolskemu evangeliju. Njegova duša in srce sta bila teležnik in nož, in ko je pod nožem padel, je bil na višku sokolskega evangelija, ki ga je izveličal, kakor pravijo Sokoli. S prepričanjem, da gre v boj za pravico in poštenost, pri čemer ga je podpirala vera v lastno moč in bratsko ljubezen, je bil strah in trepet domačinom in tujcem, gorje onemu, ki mu je bil blizu, kadar je znorel. To je bila vera v lastno moč in bratsko ljubezen in boj za pravico in poštenost. Da, da, sokolski boj za pravico in poštenost, sokolska bratska ljubezen, sokolska vera v lastno moč. Upanje, da razproste Sokol v št. Lovrencu svoja krila do popolne zmage, ga ni varalo, in eno dejanje tega dramatičnega upanja se je vršilo na Stefanovo, ko so se v bratski ljubezni Sokoli stekli, ko so v veri v lastno moč in v boju za pravico in poštenost zvenetale B. kupice, pokali stoli, rožljale šipe, ko je bil hruseč in trušč, vpitje in krik, kakor da je sodni dan, ko so se v bratski ljubezni Sokoli pridruževali, da morata biti dva mrtva to noč. In to naj bi bila sokolska dolžnost, kjer je bil vedno prvi? Pa se bo kdo še čudil, da je dosegel sokolski cilj? Velikega dela se ni bal in bodril in vspodbujal je ljube sokolske brate. Pa gorje! Na tako čuden način je končal svoje veliko delo in postavil namesto lastnega krova, ki bi bil ponos in živa slika drugim, da niso spali, tempelj sramote, ki je živa slika drugim, da so Sokoli bedeli. Zares, to so junaški načrti, ki so našli odmev ali v zlobi in pokvarjenosti, ali pa v hipni blaznosti dopisuna v »Taboru«, ki je napisal sledečo laž kot živo sliko svoje moralne zmešnjave. Ker si bil najboljši in najmarljivejši delavec na sokolskem polju, so se zarotili proti Tebi. Ti zadali smrtno rano. Kot Sokol si padel, kot Sokola so te umorili, kot besne zveri so planili po Tvojem mladem življenju. Kot najboljši Sokol, kot najmarljivejši delavec na sokolskem polju se je rotil in prisegel smrti, kot besna zver je v družbi svojih vernih sokolskih bratov planil z nožem v roki na svojo žrtev, dokler ni padel pod nožem. In vsi očividci strašnega prizora, ko je še ranjen divjal in norel neugnan naprej, so prišli nepoklicani in enodušno izpovedali o strašnem prizoru in pojdejo tudi k zaščitnici pravice in resnice, da zagovarjajo njega, ki je v smrtnem silobranu pred tremi zvermi prijel za orožje, da si reši življenje. In v veliki ljubezni so teklo sočutne solze v dokaz, kako ga je vse ljubilo! Resnica pa je, da so njegovi najbližji izjavili, da jim je najbolj težko, ker ne vedo, kaj je z njim, ko je še v smrtnem boju izpovedujoč sokolski evangelij, ponavljal strašne besede: p. M! Krokodilove solze je pretakal samo govornik, ko se je v svoji hajduški maniri uprl in v preroškem duhu govoril obenem s posmrtnico slovo sokolstvu v št. Lovrencu.

Toliko v pojasnilo javnosti za danes; nadaljevanje sledi, kakor hitro nas bodo Sokoli zopet izzivali; kajti šentlovenčanom nam je dovolj blebetavosti mlečno-zobih mladičev. 17 mož je povedalo svoje, drugi še bodo; prvi Sokol je pobegnil nazaj v ljubljansko megallo, ker ga baje ni marala Sokolica M. in si vzela drugega; brat Tonček bi tudi bolje storil, da kmalu pokaže, kaj misli biti in se skaže hvaležnega onim, ki so mu pomagali iz plenice do hlače, ne pa da jih blati. Sokolsko vodstvo pozivamo resno, da odstrani vse sokolske odpadke iz III. razreda, predno pridejo naši otroci v šolo in pouči razredničarko, kaj je red v šoli in prepove vsem faliranim študentom dohod, sicer bomo nastopili drugo pot in preskrbeli, da bo ljubljanska megla vzela, kar je rodila.

Nosife zaradi njihovih velikih prednosti

PALMA

kačuk potpetnike in potplate

Prava sredstva lepote, kalerna drže, kar obečajo!

Še 23 let v vseh deželah preiskušena, hvaljena in priljubljena so prava Elsa-lepota pospešujoča sredstva lekarnarja Feller.

Elsa-obrazna pomada zanesljivo varstvo proti solnčnim pegam, toččni opeklini, tisan, hrpavi koži, odstrani zajedavce, ovrce, nabrve in vsakovrstne nečistosti kože. 2 velika porcelanasta lončka 25 din.

Elsa-lilijno mlečno milo najmilejše in najfinejše milo lepote! Ideal vseh mil! Popolnoma neškodljivo, se jako dobro peni in je milega finega duha. 4 velike kose s pakovanjem in poštnino 35 dinarjev.

Elsa-pomada za rast las krepi kožo na glavi, zabranjuje ispadanje, lomljenje in cepljenje las, prhut in prerano osivelost i. t. d. 2 velika porcelanasta lončka s pakovanjem in poštnino 25 dinarjev. En po-kus zadostuje, da tudi vi rečete:

TO JE ONO PRAVO!

Iščite v vseh poslovnih samo prave Elsa-preparate od lekarnarja Feller.

Realizirano: Lilijno mleko 6 dinarjev; brkomaz 5 dinarjev; najfinejši Hega-puder dr. Klugerja v velikih originalnih škatljah 15 dinarjev; najfinejši zobni prašek „Hega“ v polim-dozah 10 dinarjev; puder za dame v vrečkah 2 din.; zobni prašek v škatljah 3 din.; v vrečkah po 2 din.; sahel (šahava) za perilo 3 din.; šampon za lase 2 din.; rumenilo za obraz 19 pismov 12 din.; najfinejše parfeme od 15 din. dalje; cveč za lase 20 din.; Elza-katranovo milo 5 din. Za vse predmete se pakovanje in poštnina posebej računa. Na te cene se računa sedaj še 5 odstotkov doplatka. Adresirati natančno:

EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica Donja, Elza trg št. 341, Hrvatsko.

Kočija

štirisedežna, prevlečena z usnjem, skoraj nova, se prodaja po najnižji ceni v PLETARNI reg. z. z o. z. v Strnišču pri Ptuj, železniška postaja Sv. Lovrenc na Dravskem polju. 6 4-3

Najboljše in naicenejše

pa tudi najlepše blago za obleke, kakor sukno, hlače, voleno blago, plavins, cefir, šifon, platno, izgotovljene obleke, srajce, predpasnike, nogavice, robci, odeje i. t. d. se dobi pri

ŠOŠTARIČ, MARIBOR
Aleksandrova cesta št. 13

Fotograf A. KIESER

Maribor, Gregorčičeva ulica št. 20
ob gornji Gospodski ulici

se priporoča pri porokah, primicijah, družinah in društvenih prireditvah.

Strožkov se ne zaračuna, cene kakor v mestu.

Največji in najstarejši atelje v mestu.

Velika izbira vsakovrstnega zimskega blaga. Gotove površnice od 300 Din. in druga manufaktura najceneje pri
J. TRPIN 956
Maribor, Glavni trg 17.

Denarja ni
draginja je velika, zaslužek pa majhen. — Ako hočete z malim trudom — doma v svojem kraju — prodajo nekakega izdelka gotovo do 200 K na dan zaslužiti, mi pošljite v pismu svoj natančni naslov in znamke za odgovor.
Josip Batič, Ljubljana 31

vsak zaveden somišljenik, bo imel naročene naše liste!

Cepljene trte na prodaj: velik rizling, gutedl, dišeči traminec, ranfol, tronta. Cene po dogovoru. Oglasiti se pri Franc Rausl Ku-kova, p. Juršinci. 8-912

Cepljene trte

od vseh najbolj priporočljivih vrst na jamčeno čistih le ameriškanih podlagah ter dobro vkorenjene in zarašene je za dobiti pri I. št. trtojejski zadruzi p. Juršinci pri Ptuj. Ne zamudite jih pravčasno naročiti, ker spomladi bodo gotovo zmanjkale, kakor je bilo to že več let. Konkurencija pri blagu je nemogoča. 9-978

Posestvo na prodaj okoli 43 orlov; mlad gozd, njive, travniki in velik sadonosnik. Gospodarsko poslovanje zidano in v dobrem stanju. Proda se tudi premičnina in živina. Posestvo, ki se prodaja zaradi pomanjkanja ljudi, je oddaljeno poldrugo uro od Slov. Bistrice v Pohorju. Cena je: 800.000 K. Več se izve pri Šani Kac, gostilničar v Slov. Bistrici. 3-3 2

Cepljene trte, različnih vrst na podlagi prip. Portalis in tudi vkorenjene bele šmarnice prodaja Franc Zelenko, posestnik in trtnar, Rucmanč, Sv. Tomaž pri Ormožu. Cena po dogovoru. Za odgovor priložite znamke. 13-915

Bencin-motor 13 H P se prodaja, ker se ne rabi. Rabljen le 15. mesec, še torej nov in je priprava tudi za večja podjetja. Proda ga po ceni posestnika Ivan Kreiner, Apače pri Radgoni, 10. 11 4-4

Kupim družinsko hišo, vilo, žago, mlin ali kakšno gozdno posestvo, skotudi v kosih. Ponudbe z natančnim popisom in ceno na kuca. Gotnik, Libelče pri Dravogradu. 1130 5-4

Vinogradniki pozor!

Na suho cepljene trte so na prodaj in sicer najbolj priporočljive in čiste vrste. V zalogi je tudi večja množina koreninjenih in necepljenih bele šmarnice, ki posebno bogato rodi. Na razpolago je več tisoč vkoreninjenih dvjaskov Rip. portalis in Götthe št. 4. Vlak narečnik naj pošlje znamke in dopisnico za odgovor. Kdor si želi naročiti lepe in močne trte, naj se takoj og-lasi ustmeno ali pismeno pri **FRANJO SLODNJAK**, trtničar, Sv. Lovrenc v Slov. gor., pošta Juršinci. 2-10 41

Vinogradniki pozor!

Cepljeno trte: kot burgundec, b. r. žlahtina, r. b. laški rizling, silvanec, dišeči traminec, beli ranfol, muškati silvanec, kavčina bela šmarnica in korenjaki. Cena po dogovoru. Znamke za odgovor. Naslov: Janez Vrhnjak, trtničar, Breg 115, Ptuj. 2-2 43

8 letna visokonoseča kobila se prodaja ali pa zamenja. Delavska pekarna. Tržaška cesta 36. 2-2 42

Bolji priletuo služkinjo, ki zna nekoliko kuhati in razume poljsko delo, sprejme takoj v stalno službo Jos. Vračko, trg. Sv. Ilj v Slov. gor. 2-2 37

Hmelove štanče

po 7 m dolge, 1000 k. m. kupim. Ponudniki naj se obrnejo na upravnistvo Slov. Gosp. 2-2 40

Stare čebelarke knjige.

tudi zgodovinske, nadalje med ia vosek rupa Martin Perc, čebelarstva trgovina, Zavodna pri Celju. 2-25

Viničar oženjen brez otrok se išče v Poljčane, istotam se sprejme ena učenka s dobrim spričevalom za trgovino. Pnaudite na Karl Sima Poljčane. 2-2 51

Organist se sorejme t. koj pri župnijski cerkvi pri Sv. Urbanu. Prednost ima oženjen, dober organist. — Želi se osebna predstavitev. 34 2 2

Dobro obuvalo je SUTTNERJEVO OBUVALO!

Ne nadkriljivi v trajnosti in primerni obliki so čevlji za gospode iz močnega finega usnja! Elegantni in moderni čevlji za gospe in dekleta! Dobri in komot nizki čevlji in sandale! Bogata izbira:

srajce, poramnice (nosenträger) športne kap nudi vam strovani Suttnerjev cenik, v katerem bodele našli različno namizno orodje, škarje, žepne nože, dore za svačice in tobak, brivski aparati, nažigalci, verižice, krstne obeske in vse, kar želite za sebe ali za darila.

Tudi pravi Elsa-preparati lekarnarja Eugen V. Feller v Stubi, kakor Elsa-fluid, Elsa-lilijno-mlečno milo se morajo priložiti radi udobnosti odjemalcev. Zahtevajte krasni katalog, za katerega je treba poslati samo 2 Din. za poštnino:

S etovni odpošiljalni tvrdki

SUTTNER, Ljubljana št. 992, Slovenija.

KUPUJE

se vedno le najboljše in najceneje za domačo potrebo vsakovrstno manufakturno, kakor tudi tekstilno blago pri stari in zelo znani tvrdki

KAROL WORSCHKE
Maribor, Gosposka ulica št. 10.

!!! Perje za postelje!!!

SPODNJEŠTAJERSKA LJUDSKA POSOJILNICA

V MARIBORU, STOLNA ULICA št. 6, reg. z. z n. zav.

obrestuje od 1. novembra 1922 naprej navadne vloge po

5%

Vloge na trimesečno odpoved po 5 1/2%. Stalneje in večje vloge pa od 6 do 6 1/2%.

LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU

pri „BELEM VOLU“

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje počenši s 1. januarjem 1923 po:

5% brez odpovedi,

5 1/2% proti enomesečni odpovedi,

6% proti trimesečni odpovedi,

Večje in stalnejše vloge po 6 1/2% oziroma po dogovoru

od dneva vloge do dneva d. lga. Rentn in invalidni davek plačuje posojilnica sama.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

Podružnica v Mariboru.

Začasno: Koroška cesta 1/l. Telefon 311. Brzjav: Gospobanka. Centrala: Ljubljana. Podružnice: Diakovo, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Interesna skupnost s Sveopčo Zanatlijsko banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v Karlovcu in Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno z afilijacijami čez K 80.000.000 — vloge nad K 350.000.000.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Pooblaščen predajalec srečk državno razredno loterije.